БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 242 (2020).
8 ДЕКАБРЬ
ЖУМА
1961 ЙИЛ
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

МАРД МАЙДОНГА!

Пахтакор опа-сингиллар, ака-укалар, областимиз маррага яқинлашиб қолди. Яна бир бор зўр берсак, планни бажарганлигимиз ҳақида она-Ватанга ёруғ юз билан рапорт берамиз.

СЎНГГИ КЎСАК, СЎНГГИ ГРАММГАЧА!

Кўк юзида бир парча булут пайдо бўлса, асл деҳқоннинг дили ғаш бўлади, эти увишади. Негаки, у ёз бўйи тиним билмай, ҳар туп ғўзани она меҳри билан парвариш қилиб, юрак ҳарорати билан етиштирган ҳосилининг бир қисми ҳали далада эканлигини чуқур ҳис этади.

Кузу-қишнинг аччиқ изғиринларига бардош бериб ер кўксини тилган — эрта баҳор эзгу-ният билан мўл ҳосил уруғини ерга ташлаган ўртоқ механизатор, ҳар туп ғўзага ҳаёт суви оқизган миришкор сувчи, долзарб кунларда эл хирмонига этак-этак «оқ олтин» тўккан қадрдон опа-сингил, ака-укалар, ўз зангори кемалари рулини моҳирлик билан бураб, бункерларни пешма-пеш зарга тўлдирган азамат механик-ҳайдовчилар, бугун сизлар учун яна бир бор синов даври келди. Бутун республика сизларга кўз тикиб турибди.

Машъал Юқори Чирчиқ райони. Оржоникидзе райони пахтакорларининг ғайрат-шижоатларига, орият ва ҳимматларига қойил қоласан киши. Бу районларнинг меҳнаткашлари йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари шараф билан бажарганликлари ҳақида аллақачон ғалаба рапорти берганлар.

Янгиер райони пахтакорлари, ҳали ҳам ғолиблик байроғи сизларнинг қўлингизда. Дуч келган қийинчиликларни енгиб, областимиз хирмонига қўшни районлардагидан кўра кўпроқ «оқ олтин» тўкаяпсизлар.

Ҳа, бу район йиллик планини 104.2 процент бажарди. Она-Ватанга 51 минг 283 тонна пахта етказиб берди. Шу кеча-кундузда ҳам 0,25—0,30 процентдан пахта тайёрланмоқда.

Гулистонлик, оққўрғонлик, бекободлик, бўкалик пахтакорлар! Тўғрисини айтиш керак, сизлар қирқига чидаб, бирига чидай олмайдиганга ўхшайсиз, областимиз маррага яқинлашаётган бир пайтда терим суръатини ҳаддан ташқари бўшаштириб юбордингиз. Далада ҳосил йўқ деб айтишга ҳеч қандай асос йўқ. Агар етиштирган заримизнинг бир қисми қор-ёмғирда қолиб нобуд бўлмасин десангиз, мард бўлиб майдонга чиқсангиз, бир ёқадан бош чиқариб юрак ҳарорати билан меҳнат қилсангиз қадрдон ерлар хирмонингизга ҳали тонна-тонналаб пахта беради.

Йиллик планни бажардик, шу билан ишимиз битди. ўзингни бил, ўзгани қўй қабилида иш кўраётган Ўрта Чирчиқ райони пахта далаларида бор ҳосилнинг нес-нобуд қилинаётганлиги, эл бойлигига раҳбарларнинг заррача бўлса ҳам юраклари ачишмаётганлигини нима деб баҳоласа бўлади!

Бу район (партия комитетининг секретари О. Бердиев, ижроия комитетининг раиси Т. Ортиқхўжаев ўртоқлар) давлатга пахта сотиш йиллик планини 20 ноябрда бажарган эди. Шундан бери ўтган 17 кун давомида бор-йўғи 1,58 процент пахта тайёрлабди.

О. Бердиев ва Т. Ортиқхўжаев ўртоқлар, сизлар йиллик план бажарилгандан кейин йиғим-терим ишига раҳбарлик қилишни унутиб қўйдингиз. Афтидан дастлабки муваффақиятлар сизларни эсанкиратиб қўйганга ўхшайди. Шуни унутмаслик керакки, районнинг Ленин номли, Максим Горький номли, «XX партсъезд», «XXII партсъезд», «Северний маяк» колхозлари план бажарилиши уёқда турсин ҳали маррага яқинлашгани ҳам йўқ. Шундай экан, район раҳбарларининг, совхоз ва колхозлар раҳбарларининг бемаҳал хотиржамлик кайфиятларига берилишларига ҳақлари борми? Албатта, йўқ. Очиғини айтганда, улар областимиз маррага яқинлашаётган шу ҳал қилувчи дамларда майдондан чиқиб кетдилар. Бунинг устига айрим колхозларда «оқ олтин» дурдоналари нес-нобуд қилинмоқда. Область партия комитетининг бюроси Ўрта Чирчиқ районида юз берган ана шу камчиликни ўз вақтида, рўйирост очиб ташлади.

Ўрта Чирчиқ районининг раҳбарлари танқиддан тегишли хулоса чиқариб олишлари, бутун кучни, техникани пахта тайёрлаш суръатини кучайтиришга, далада қолган ҳосилнинг охирги граммигача йиғиб-териб олишга сафарбар этишлари керак.

Областимиз кечаги кунгача она-Ватанга 461 минг 554 тонна пахта етказиб берди. Манзилимиз равшан кўриниб турибди. Эндиги ҳамма гап дуч келган қийинчиликларни мардоналик билан енгишга, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам йиғим-терим суръатини кучайтиришга, бор ҳосилни ёғин-сочинга қолдирмай, эл хирмонига етказиб беришга боғлиқ.

Районларнинг партия ва совет ташкилотлари раҳбарлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ана шу шарафли вазифанинг уддасидан чиқиш учун бутун куч ва моддий-техника воситаларини йиғим-теримга тўла сафарбар этишлари лозим. Заррача бўлса ҳам мағрурланишга, хотиржамликка йўл қўймайлик. Кўрак териш ва чувиш машиналари бетиним ишлаб турсин. Сушилка хўжаликларида пахтани кўпроқ ва сифатли қуритилишига эришайлик!

Улуғ партиямиз XXII съезди коммунизм қурилишининг қуёшдек равшан программасини чизиб берди. Ўрта Осиё республикалари, Озарбайжон ССР ва Қозоғистоннинг жанубий областлари қишлоқ хўжалиги ходимларининг қадрдонимиз Н. С. Хрушчев иштирокида Тошкентда бўлиб ўтган Кенгаши пахтакорлар олдига улуғвор вазифаларни қўйди. Бу вазифаларни бажариш кишиларимизнинг ғайрат ва ташаббусларига боғлиқ. Район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари коммунизмнинг моддий-техника базасини яратаётган ана шу кишиларга ғамхўрликни кучайтиришлари, уларни меҳнатга рағбатлантиришлари, моддий манфаатдорликларини оширишлари керак.

Областимиз пахтакорлари, маррага яқинлашиб қолдик. Яна бир бор зўр берайлик. Пахта далаларида ватанпарварлик ҳисси билан меҳнат қилайлик. Ҳосилимизнинг сўнгги кўраги, сўнгги граммигача териб олайлик!

☆

Зарбдор комсомол-ёшлар бригадаси

Район даволаш-санитария бирлашмаси бошланғич комсомол ташкилотининг секретари И. Гомозов олдига комсомол-ёшлардан 3-4 киши келишди.

— Бизни колхозга юборинг, — дейишди улар, — шундай кунларда четда туришимиз яхшими? Пахта теришда колхозчиларга ёрдам берамиз.

Даволаш-санитария бирлашмасининг кўпчилик ходимлари пахта териш истагини билдиришди. Бу таклифни район комсомол комитети ҳам қувватлади. Комсомол--ёшларнинг зарбдор бригадаси тузилди. 35 кишидан иборат бу бригада ҳозир Коммунизм номли колхоз далаларига чиқиб пахта теряпти.

Район матлубот жамиятининг комсомол-ёшлари ҳам пахта теримида Тельман номли колхоз аъзоларига яқиндан ёрдам бердилар.

М. МИРЗАЕВА.
Пискент район комсомол комитетининг секретари.

План бажарилди

Янгийўл районидаги Киров номли колхоз меҳнаткашлари давлатга пахта сотиш планини муваффақият билан бажардилар. 1167 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил йиғиб олиниб давлатга 2893 тонна «оқ олтин» топширилди. Етиштирилган ҳосилнинг 1500 тоннаси машиналарда териб олинди. 75 процент ҳосил эса қоп-қанорсиз ташилди.

Куч эмас, бирлик етишмайди

— Ҳосил мўл бўлган эди-ю, бироқ куч етишмай қолди-да.

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози раҳбарлари билан суҳбатлашсангиз, шундай гапларни эшитасиз.

Колхознинг пахта майдонларини айланиб меҳнатга яроқли кишилар сони билан танишган киши бу гапда оз бўлсада ҳақиқат борлигига ишонч ҳосил қилмайди. Ҳақиқатан ҳам колхозчилар фидокорлик билан меҳнат қилиб ўтган йилдагига қараганда мўл ҳосил етиштиришди. Лекин меҳнатнинг ташкил этилиши билан танишсангиз бошқача тассаввур ҳосил қиласиз.

Колхоз қишлоғига эрта билан соат 11ларда кириб бордик. Марказда одамлар гавжум, уларнинг кўпи колхозчилар. Улар автобусга чиқишаяпти, бир хиллари автобусдан тушишаяпти. Нарироқда эса қўлига қоп-қанор, фартук кўтариб олган колхозчилар пахтазорга кетишаяпти. Ажабо, нега одамлар мунчалик хотиржам, нега ишга кеч чиқишаяпти. Далада ҳосил йўқми? Идорадан сал нарироққа юриб, ўнг ва чап томондаги карталарга назар ташлаган киши бу саволга «ҳосил бор» деган жавоб олади. Ғўза тупларидаги кўсаклар, ҳатто лўппи очилган пахталар мени тер деб турибди. Афтидан одамлар энди қировли кунлар бошланди, барибир қанча ҳаракат қилган билан планимизни бажаролмаймиз, деган кайфиятга берилган бўлсалар керак.

Ҳа, ҳақиқатан ҳам бу колхозда куч эмас, бирлик етишмай қолибди. Буни шу ерда райком томонидан вакил бўлган район партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири ўртоқ Бўрихўжаев ҳам эътироф этди.

—Ҳайронмиз,—дейди у,—одамлар ишга жуда кеч чиқишаяпти. Далада эса ҳосил мўл.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозида шу кунларда меҳнатга яроқли кишилардан 390 одам бор. Лекин шулардан ҳозир фақат 210 киши теримга сафарбар қилинган. Бу ерда Пискент районидаги Хрущчев номли колхоздан келган ёрдамчилар орасида 200 ҳатто 250 килограммдан кўсак тераётган ўртоқлар бор. Лекин шу колхознинг ўзида эса ишчи кучларидан тўла фойдаланилмаётганлиги, айрим кишиларнинг далага кеч чиқиб, ғанимат фурсатдан унумли фойдаланмаётганликлари кишини ажаблантиради. Агар ҳар куни, ҳар соатдан унумли фойдаланиб, ишчи кучларини теримга тўла сафарбар этилса, бу ерда кунига 30—40 тонна кўсак териб, ярим процентга етказиб пахта тайёрлаш имкони бор. Бироқ ҳозирча бу имконият бой берилмоқда. Кунига ўртача 20—25 тонна кўсак терилаяпти.

Шуни айтиш керакки, кўсак чувиш машиналаридан ҳам тўла қувват билан фойдаланилмаётир. Сушилкалар тўла ишга туширилмаган.

Бунинг устига шудгорлаш ҳам талабга жавоб бермайди. Дала ишлари конвейер усулда ташкил этилмаганидан шудгор учун ўз вақтида ер тайёр бўлмасдан тракторлар бекор туриб қолмоқда. Район бўйича шудгорлаш плани 27 процент бажарилгани ҳолда бу колхозда шудгор плани эндигина 13 процент атрофида бажарилгани сўзимизнинг исботи бўла олади.

Бугина эмас, райондаги бошқа колхозларда ҳам терим суръати бўшаштириб юборилди. 5 декабрь куни Вильямс номли колхоз пунктга бирон тонна ҳам пахта топширмади. «XIX партсъезд», Охунбобоев номли, Ленин номли колхозлар ҳам пахта тайёрлаш суръатини бўшаштириб юбордилар.

Баъзи ерларда эса ғўза тупларида ҳосил бор бўла туриб, шудгор қилишга рухсат берилган. «Коммунизм» колхозининг 5-бригадасида шундай аҳвол рўй берди. Тўғри, бу колхоз пахтакорлари фидокорона меҳнат туфайли мўл ҳосил етиштириб планни муддатидан илгари бажардилар. Гектаридан олинган ҳосилдорлик ўтган йилдагига қараганда анча ортди. Лекин планни бажардик, деб бор ҳосилни териб олмасдан шудгор қилиб юборилишига йўл қўйиш яхшими?

Бўка районининг далаларида ҳали териб олиниши керак бўлган пахта анчагина бор. Шундай экан фурсатни бой бермаслик керак, ҳосилнинг сўнгги граммигача териб олиб, шудгорлашни кучайтириб юбориш лозим.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ПАХТА — МИЛЛИЙ ИФТИХОРИМИЗ

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 7 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан бери
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	—	123,78
ҚУЙИ ЧИРЧИҚ	0,18	119,04
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,01	106,78
ЯНГИЕР	0,24	104,12
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,08	101,58
ЧИНОЗ	0,01	100,76
ПИСКЕНТ	—	100,08
Янгийўл	0,14	98,74
Комсомол	0,25	95,54
Бўка	0,15	93,24
Сирдарё	0,16	92,96
Оққўрғон	0,27	91,20
Бекобод	0,12	87,04
Гулистон	0,20	75,20
Область бўйича	0,15	96,76

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

БИЗНИНГ ПЛАНЛАРИМИЗ УЛКАН, ДАДИЛ ВА РЕАЛ ПЛАНЛАРДИР

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1962 йилга мўлжалланган Давлат плани ва Давлат бюджети КПСС XXII съезди томонидан қўйилган вазифаларни акс эттиради, экономика ва маданиятни янада кучли суратда юксалтиришни, халқ фаровонлигини янада оширишни, социалистик Ватанимизнинг мудофаа қобилиятини тағин ҳам мустаҳкамлашни кўзда тутади. Бу фикрлар бюджет комиссияси ва Иқтисодий комиссия раислари депутат **М. А. Ясновнинг** ва депутат **О. И. Ивашченконинг** (Миллатлар Совети) қўшимча докладларида, бюджет комиссиясининг раиси депутат **И. С. Сениннинг** (Иттифоқ Совети) қўшимча докладида, кечки мажлисда сўзга чиққан депутатларнинг нутқларида ўз ифодасини топди.

Бюджет комиссиялари саноат ва қишло хўжалиги ишларини характерловчи материалларни таҳлил қилдилар. Шу муносабат билан улар иттифоқчи республикалар Министрлар Советларининг, бир қанча халқ хўжалиги кенгашларининг эътиборини ишлаб чиқариш планларини сўзсиз бажаришга жалб этдилар, зарур миқдорда маҳсулот ишлаб чиқармаётган, баъзан эса, сифати меҳнаткашларнинг талабига жавоб бермаётган маҳсулотларни ишлаб чиқараётган корхоналарни танқид қилдилар. Қўшимча докладчилар баъзи республикаларнинг иттифоқ бюджетининг харажат қисмини кўпайтириш тўғрисидаги, ажратиладиган маблағни ошириш ҳақидаги илтимосларини қондириш мумкин деб ҳисоблайдилар.

О. И. Ивашченко саноат тараққиётининг барқарор ва юксак суръатлари ҳақида, асосий ишлаб чиқариш фондлари тезликда янгиланаётганлиги ҳақида ғапириб айтдики, 1962 йил бюджети ҳар бир иқтисодий районга, ҳар бир республикага янги порлоқ истиқболлар очиб беради. О. И. Ивашченко қурилиш эҳтиёжлари учун ажратиладиган маблағлардан яхшироқ фойдаланиш, техникани тараққий эттириш учун, мактаблар ва болалар муассасалари қуриш, умумий овқатланиш учун белгиланган маблағлардан яхшироқ фойдаланиш зарур эканлигини кўрсатди.

Миллатлар Совети ва Иттифоқ Совети комиссияларининг раислари СССР Министрлар Совети томонидан янги йил учун тақдим этилган мамлакат халқ хўжалиги плани ва бюджетини тегишли ўзгартишлар ва қўшимчалар билан тасдиқлашни таклиф этдилар.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1962 йилга мўлжалланган Давлат плани ва Давлат бюджети тўғрисидаги ва 1960 йил бюджетининг ижроси тўғрисидаги докладлар юзасидан музокаралар бошланади.

Депутатларнинг қисқа, лекин ёрқин нутқлари совет кишиларининг ижодий меҳнатини яққол кўрсатиб беради. Келгуси йилда экономикамиз янги, янада юксак босқичга кўтарилади, мамлакатнинг маънавий ҳаёти янада ўсади. Депутатлар КПСС XXII съездининг қарорларини амалга ошираётган корхона, колхоз, совхоз коллективларининг зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганликлари тўғрисида гапирадилар.

Украин халқи, деди депутат **В. В. Шчербицкий** (Украина ССР), Совет ҳукуматининг ленинча ички ва ташқи сиёсатини батамом ва тўла равишда маъқуллаб ва қизғин қувватлаб, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшишга қатъий қарор бергандир. Республика меҳнаткашлари уч йил муқаддам етти йиллик планнинг ишлаб чиқариш даражаси юзасидан берган топшириғини беш-олти йил мобайнида бажарамиз, деб ваъда берган эдилар. Бу ваъда муваффақиятли суратда амалга оширилмоқда. Украина саноати ялпи маҳсулот чиқариш юзасидан контроль рақамларда 1962 йилга мўлжалланган даражага шу йилнинг ўзидаёқ етиб олди, металлургия саноати эса, пўлат ва прокат ишлаб чиқариш юзасидан етти йилликнинг охирига мўлжалланган даражага келгуси йилнинг IV кварталида етиб олади.

Бу муваффақиятлар 1962 йилда саноат ишлаб чиқариши ҳажмини янада кўпайтириш ва унинг ўсиш суръатларини жадаллаштириш учун яхши асос бўлади. Бу эса, республика экономикасининг имкониятларига тамомила муносибдир. Металлургия, химия, машинасозлик, ёқилғи саноати, электроэнергетика, шунингдек енгил ва озиқ-овқат саноатининг энг муҳим тармоқлари бундан буён ҳам юксак суръатлар билан ривожланади.

Бу йил қишлоқ хўжалигида эришилган муваффақиятлар Украина 1962 йилда ҳам совхоз ва колхоз ишлаб чиқаришини ривожлантиришда янада кўпроқ натижаларга эришади, деб даъво қилиш ҳуқуқини беради.

Депутат **Д. Ф. Филимонов** (Белоруссия ССР) ҳам сессия муҳокамасига тақдим этилган СССР халқ хўжалигини 1962 йилда ривожлантириш планини ва давлат бюджетини маъқуллайди. Нотиқ айтдики, ана шу план ва бюджет мамлакатнинг ва шу жумладан Белоруссия ССРнинг экономикасини янада кучли суратда ривожлантиришни таъминлайди. Д. Ф. Филимонов буни исботлаш учун ажойиб фактлар келтиради: машинасозлик, металл ишлаш, химия саноати маҳсулотларини ишлаб чиқариш, электр энергиясини ва бинокорлик материалларини ишлаб чиқариш анча ортади. Республиканинг энергетика базаси кенгайтирилади, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш кўп даража ортади. Депутат меҳнаткашлар номидан айтдики, белорус халқи ўзининг бутун куч ғайратини мамлакатимизда коммунизм қурилиши ишига бағишлайди.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ҲОСИЛНИНГ НОБУД БЎЛИШИГА СИРА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК!

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА

<>

Областимизда пахта тайёрлаш планининг бажарилиши учун камида 15 минг тоннага яқин пахта тайёрланиши керак. Колхозчилар, совхоз ишчилари фидокорона меҳнат қилиб бу маррага тобора яқинлашмоқдалар. Пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажарган жуда кўп колхоз ва совхозлар ўзларининг ватанпарварлик бурчларини тўла адо этиб, социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширишни давом эттирмоқдалар.

Пахтанинг бир грамми ҳам нобуд бўлмасин, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам терим суръатини бўшаштирмайлик! Ҳозирги куннинг шиори мана шу.

Лекин шуни айтиш керакки, бир қатор районлар ва колхозлар бунга амал қилмаётирлар. Бу хўжаликларнинг раҳбарлари планимизни бажардик-ку, энди хотиржам юраверсак ҳам бўлади, деган кайфиятга берилганлар. Бундай раҳбарлар ҳали далаларда ҳосил бор бўлса ҳам кўриб кўрмасликка олмоқдалар ва бу билан йил бўйи тер тўкиб етиштирилган ҳосилнинг бир қисмини нобуд бўлишига йўл қўймоқдалар.

Ўрта Чирчиқ районининг раҳбарлари худди шундай йўлдан бордилар. Текшириш шуни кўрсатдики, район партия комитети ва район ижроия комитети ва райондаги кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари план бажарилгандан сўнг пахта тайёрлашни деярли тўхтатиб қўйганлар ва пахтанинг кўплаб нобуд бўлишига, молларнинг пайхон қилишига йўл қўйганлар.

Кейинги кунларда районда теримчилар сони кескин равишда камайиб кетди. Ҳар куни теримда 6 минг ўрнига 1700 га яқин колхозчилар қатнашабошлади. Карл Маркс номли колхозда (раиси К. Абдуллаев, партия ташкилотининг секретари М. Цой ўртоқлар) қолган ҳосилдан далаларни тозалаш ишлари деярлик тўхтатиб қўйилди. Ҳали ҳосил бор бўлишига қарамасдан бир неча кундан буён давлатга пахта топширилмаяпти. Шу билан бир вақтда бу ерда колхозчилар ёппасига ғўзапояни юлиш ишларига сафарбар этилган. Ғўзапоя эса пахтаси тозаланмасдан юлиниб, олинаяпти. Масалан, колхознинг ўртоқ Расулов бошлиқ бригадасининг бир участкасида ҳар гектар ерда тахминан икки центнердан ортиқ ҳосил бор бўлишига қарамасдан ғўзапояни юлишга киришилган.

Шунингдек 3-бригадада ҳам далалар ҳосилдан тўла тозаланмасдан туриб ер ҳайдаш бошлаб юборилган. Натижада ҳар гектар ерда кам деганда бир центнердан ҳосил нобуд бўлаяпти. Колхознинг 7-бригадаси пахтазорига мол қўйиб юборилган.

Райондаги Куйбишев номли, Оржоникидзе номли, Свердлов номли, Охунбобоев номли колхозлар ва Киров номли совхозда ҳам шу тариқа ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўйилган. Буларнинг ҳаммаси Ўрта Чирчиқ район раҳбарларининг қолган ҳосилни йиғиб-териб олишга қанчалик масъулиятсиз муносабатда бўлаётганликларини кўрсатади. Область партия комитети бюроси район раҳбарларининг бу хилдаги ҳатти-ҳаракатларини қаттиқ қоралади.

Карл Маркс номли колхознинг раиси ўртоқ Абдуллаев КПСС аъзолигидан чиқарилди. Унинг бундан кейин ишда қолиш-қолмаслиги колхозчиларнинг умумий мажлисида ҳал қилинади.

Куйбишев номли колхознинг раиси ўртоқ Мадалиевга эса учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор берилди.

Район партия комитетининг биринчи секретари Бердиев ва район ижроия комитетининг раиси Ортиқхўжаев ўртоқларга виговор эълон қилинди.

Ҳосил тақдири учун курашни сусайтириб юборган, халқ бойлигининг қадрига етмаётганлар бу чоралардан тегишли хулоса чиқариб олишлари лозим.

Чиноз районининг хўжаликларида ҳам бу соҳада ҳамма иши жойида, деб бўлмайди.

Райондаги «Қизил Октябрь» (раиси ўртоқ Очилов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Жўраев) колхозида кўсак териш деярлик тўхтатиб қўйилган. Ваҳоланки колхозда ҳосилдан тозаланмаган 370 гектардан ортиқ ер бор. Бу майдонда тахминан 40 тоннага яқин кўрак бор. «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Навоий номли ва бошқа хўжаликларда ҳам кўсакдан тозаланмаган далалар анчагина майдонни ташкил этади. Шунга қарамасдан бу хўжаликларда колхозчилар ғўзапоя юлиш билан банд, далаларга мол қўйиб юборилган.

Кўпгина хўжаликларда ҳайдаш олдидан далаларни қабул қилиб олувчи комиссия ишламай қўйган. Шунинг учун ҳам ҳосил нобуд бўлаяпти.

Бундай нуқсонларга сира ҳам йўл қўймайлик, теримнинг якунланувчи ҳозирги даврида ташкилотчиликни кучайтириш, кадрларга талабчанликни ошириш лозим. Ҳозирги кунда ишнинг муваффақиятини шулар ҳал қилади.

Ер элни тўйдиради, кийдиради, унинг қадрига ет!

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг ўртоқ Орип Бобокалонов бошлиқ бригадасида шудгорлаш қизғин бормоқда. Ҳозиргача 40 гектардан ортиқ майдон келгуси йилга тахт қилиб қўйилди.

Суратда: шудгорлаш пайти.

А. Абалян фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

БИЗНИНГ ПЛАНЛАРИМИЗ УЛКАН, ДАДИЛ ВА РЕАЛ ПЛАНЛАРДИР

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Қозоғистон ССР Министрлар Советининг раиси **С. Давленов** етти йиллик план коммунизм қуриш учун курашнинг муҳим босқичи, дейди. У, Қозоғистон меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантиришда бутун мамлакатдагига нисбатан жадалроқ суръатларга эришишга аҳд қилганликларини депутатларга маълум қилади. Нотиқ Кремлнинг мўътабар минбарида туриб, депутатларни ишонтириб айтадики, республика меҳнаткашлари 1962 йилдаёқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кескин суратда кўпайтириш учун бутун куч-ғайратларини сарф қиладилар. Нотиқ сўзини давом эттириб, қуйидагиларни айтади: Ҳозирги вақтда республиканинг иқтисодий харитасида Қозоғистон учун одатдагича бўлмаган кўп белгилар пайдо бўлди. Рангли металлар ва ғалла далалари ўлкаси бўлмиш Қозоғистон чўян, кокс, синтетик каучук, экскаваторлар ишлаб чиқара бошлади. С. Давленов айтадики, мамлакатни ривожлантиришнинг 1962 йилга мўлжалланган янги плани Қозоғистоннинг экономикаси ва маданиятини ҳар томонлама ривожлантиришни таъминлайди.

Қозоғистон ССРгина эмас, балки бошқа ҳамма республикалар ҳам янги планга мувофиқ, халқ хўжалигини янада олға бостирадилар. Бу тўғрида сессияда Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси депутат **Т. Қулатов** ҳам гапирди. Республика меҳнаткашлари бу йил давлатга 1960 йилдагидан кўпроқ пахта, қанд лавлаги, жун ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотди. Яқин 20 йил ичида қирғиз халқи олдида янги буюк истиқболлар очилади. Қирғизистон энг муҳим энергетика базасига айланади. Қирғизистонда мамлакатда энг арзон электр энергияси олинади. Депутат республика меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигининг қолоқлигини бартараф қилмоқдалар, деди. У, катта истиқболга эга бўлган проектни — Норин дарёсидан электр қуввати олиш схемасини қараб чиқишни пайсалга солаётганлиги учун Давлат иқтисодий кенгашини танқид қилди. Т. Қулатов сўзининг охирида 1962 йил плани ва бюджетини тасдиқлашни таклиф этади. Бу план ва бюджет, деди у, совет халқининг тинчликка интилаётганлигини исбот қилади.

Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси депутат **Н. А. Дигай** ўз нутқида Москва халқ хўжалигининг ривожланиши тўғрисида гапирди. Кейинги олти йил мобайнида пойтахтда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш 50 процент кўпайди. Корхоналар замонавий техника билан таъминланмоқда, янги поток ва автомат линиялар жорий қилинмоқда. Шу йилнинг ўн бир ойлик плани ошириб бажарилди. Бинокорлар шу сессия очилган кунгача уч миллион квадрат метр ҳажмидаги уй-жойни фойдаланиш учун топширдилар, 43 та янги мактаб биноси қурдилар.

Ўртоқ Дигай яна айтадики, КПСС XXII съездининг қарорларида капитал маблағлардан самарали фойдаланишни кучайтириш зарур эканлиги таъкидлаб кўрсатилган. Шунга биноан, Москвада янги йилда капитал маблағларнинг 90 проценти қурила бошланган иншоотларни тугаллаш учун сарф қилинади. Бу эса, тугалланмаган қурилиш ҳажмини анча қисқартиш имконини беради.

Коммунизм қурилиши омманинг ижодий активлигини янада оширишни талаб этади. Сессияда сўзга чиққан ўртоқлар шу тўғрида гапирдилар. Улар совет халқи марксизм-ленинизм руҳига ёт бўлган Сталиннинг шахсига сиғинишни КПСС XXII съезди қатъий қоралаганлигини ва партия ҳаётининг ленинча нормаларини, партия ва давлатнинг барча звеноларида коллектив раҳбарлик принципларини тиклаш ва янада ривожлантириш соҳасида партия томонидан кўрилган тадбирларни тўла маъқуллаганлигини таъкидладилар. Молотов, Маленков, Каганович ва бошқа фракциячилар антипартиявий группасининг фош қилинганлиги ва ғоявий жиҳатдан тор-мор келтирилганлиги халқнинг ташаббусини, сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини мисли кўрилмаган даражада ривожлантириш учун кенг йўл очиб берди.

СССР Олий Советининг сессияси 7 декабрда ўз ишини давом эттиради.

* * *

МОСКВА, 7 декабрь. Бешинчи чақириқ СССР Олий Советининг еттинчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда. Бугун эрталабдан бошлаб Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг Катта Кремль саройида ва Кремль театри биносида бўлган алоҳида-алоҳида мажлисларида халқ вакиллари сессия муҳокамасига тақдим этилган СССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1962 йилги Давлат плани ва мамлакатнинг 1962 йилги Давлат бюджетини муҳокама қилдилар.

Иттифоқ Советининг мажлисида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани Раиси депутат В. Н. Новиковнинг ва СССР Молия министри депутат В. Ф. Гарбузовнинг докладлари юзасидан музокараларда: **Р. Қурбонов** (Ўзбекистон ССР), **А. И. Золов** (Белоруссия ССР), **Н. Байрамов** (Туркманистон ССР), **А. Т. Веймер** (Эстония ССР), **Ш. М. Ғасанова** (Озарбайжон ССР), **А. Е. Кочинян** (Арманистон ССР), **М. М. Лелашвили** (Грузия ССР), **Ю. Ю. Матулис** (Литва ССР), **С. К. Тока Тува** АССР), **Г. А. Емельяненко** (Украина ССР), **А. Қаҳҳоров** (Тожикистон ССР) сўзга чиқдилар.

Миллатлар Совети мажлисидаги музокараларда депутатлардан: **И. Л. Замура** (Украина ССР), **М. Рахматов** (Тожикистон ССР), **Г. А. Гегешидзе** (Грузия ССР), **Н. А. Игнатова** (Ўзбекистон ССР), **Н. И. Краснобаев** (Латвия ССР), **А. А. Анналиев** (Туркманистон (ССР), **Ю. И. Палецкис** (Литва ССР), ВЦСПС секретари **Л. Н. Соловьев**, **С. А. Везиров** (Озарбайжон ССР), **А. А. Таалберг** (Эстония ССР), **Н. А. Щелоков** (Молдавия ССР) сўзга чиқдилар. (ТАСС).

СЪЕЗД МАТЕРИАЛЛАРИ—ОММАГА!

Пропаганда ишлари қизғин тус олди

Областимизнинг барча партия маорифи системасида КПСС XXII съезди материалларини ҳамда партиянинг янги Программасини чуқур ўрганиш юзасидан катта ишлар қилинмоқда. Шаҳар ва районларнинг партия ташкилотлари пропагандистларга яқиндан амалий ёрдам кўрсатишга алоҳида эътибор бераётирлар.

Тошкент шаҳридаги ҳамма районларда, шунингдек областимизнинг кўпчилик районларида пропагандист ходимларнинг бир кунлик семинарлари бўлиб ўтди. Оққўрғон ва Қуйи Чирчиқ районларида ўтказилган шу хилдаги семинарларда малакали мутахассислар мазмунли лекциялар ўқидилар. Барча пропагандистлар ўқув машғулотларининг программаси билан таъминланди.

Мунтазам ишлайдиган семинар бошлиқлари учун сиёсий маориф кабинетлари ҳузурида кундалик консультациялар уюштирилган. Бундан ташқари, тавсия қилинган адабиётлар стенди қўйилган.

Район партия комитетлари съезд материаллари ва қарорларини аҳоли ўртасида кенг пропаганда қилиш ҳамда тушунтириш мақсадида бир қатор тадбирларни ишлаб чиқдилар. Пропагандани кучайтириш билан бирга, партия ташкилотларининг оммавий-агитация ишларига ҳам алоҳида эътибор берилади. Аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилаётганда агитпунктлардан ҳамда агитколлективлардан кенг фойдаланилади.

Область ва шаҳар партия комитетларининг сиёсий маориф Уйи пропагандист ходимларга ёрдам тариқасида методик кўрсатмаларни ишлаб чиқди. «Коммунизм қурувчилар съезди бўлган КПСС XXII съездининг тарихий аҳамияти» деб аталган биринчи тема юзасидан методик кўрсатмалар матбуотда эълон қилинди. «Капитализмдан коммунизмга ўтиш — инсониятнинг тараққиёт йўли» — иккинчи тема шундай деб аталади. Бу ҳам тез кунда матбуотда босилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида ўтказилган ва беш кун давом этган семинарда областимизнинг 300 дан ортиқ пропагандисти қатнашди. Пропаганда ходимларининг область партия комитети томонидан уюштирилган икки кунлик семинарида эса 150 киши иштирок этди ва улар учун бир қанча лекциялар ўқилди. Семинар ишларида жамоатчилик асосларидаги сиёсий маориф кабинетларининг мудирлари, методик кенгашлар, мунтазам ишлайдиган семинарлар, назарий семинарларнинг бошлиқлари ҳамда шаҳар ва район партия комитетларининг лекторлари қатнашдилар.

Семинарда область партия комитетининг секретари, КПСС XXII съездининг делегати ўртоқ С. М. Веселов «КПСС XXII съездининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари», ТашГУ КПСС тарихи кафедрасининг старший ўқитувчиси ўртоқ Н. С. Петров «Капитализмдан коммунизмга ўтиш — инсониятнинг тараққиёт йўли» деган темаларда лекция ўқидилар. Бошқа темаларда ҳам бир қанча лекциялар тингланди.

Семинар қатнашчилари идеология ишларини янада кучайтириб юборишнинг форма ва методлари ҳақида ўзаро фикр алмашдилар.

Область партия комитетининг лекторлар группаси XXII съезд материаллари юзасидан лекция ва докладлар ўқиш учун 150 га яқин кишини районларга чиқариб юборди.

Т. САЛОҲИДДИНОВ.

Пахтакорларнинг Тошкентда бўлиб ўтган кенгаши кўрсатмалари асосида «Ташсельмаш» заводининг коллективи пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни тобора кўпайтириш учун курашмоқда. Суратда: корхонанинг бош конвейрида «ХВС—1,2» машиналарини йиғиш пайти.

Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

БУТУН ДУНЁ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ АССАМБЛЕЯСИ

Кремлдаги Съездлар саройида касаба союзларининг V жаҳон конгресси — бутун жаҳон ишчилар синфининг энг кўп вакиллари қатнашаётган ассамблеяси уч кундан буён ўз ишини давом эттирмоқда. 6 декабрда Луи Сайян ва Иброҳим Заҳария докладларини муҳокама қилиш давом этди.

Раислик қилувчи — Жаҳон касаба союзлари федерацияси раисининг ўринбосари, Умумҳиндистон касаба союзлари конгрессининг бош секретари **С. А. Данге** ҳозирги вақтда конгресснинг ишларида 93 мамлакат касаба союзларининг 940 вакили иштирок қилаётганлигини айтди.

Эрталабки мажлисда Маврикий ороли меҳнат федерациясининг раиси **Л. Бадри** биринчи бўлиб сўзга чиқди. Конгресснинг барча делегатлари, деди у, ишчилар синфининг ягона қардошлик оиласи аъзоларидир. Л. Бадри конгрессни ташкил этганлиги учун, бутун дунё халқларига, хусусан ишчилар синфига тааллуқли проблемаларни биргаликда қараб чиқиш имкониятини туғдиргани учун Жаҳон касаба союзлари федерациясига ташаккур изҳор қилади. Маврикий пролетариати ўз ҳуқуқлари учун оғир шароитда кураш олиб бораётганлигини таъкидлаб, нотиқ айтадики, империалистлар ишчиларнинг сафини бузиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Л. Бадри ўз ватанида ишчилар синфининг ҳаракати муттасил ривожланиб бораётганлигини уқдириб ўтади. Мустамлака халқлари, дейди у, шу қадар кучлики, улар мустамлакачиликка қарши кураш олиб бора оладилар.

Австралия касаба союзлари вакилларидан бири, цех оқсоқоли **Гарри Вебб** бу мамлакатда касаба союз ҳаракатининг ривожланиб бораётганлиги тўғрисида гапирди. Австралия касаба союзлари халқнинг сиёсий ҳуқуқлари ва ҳаётий манфаатлари учун зўр ғайрат билан курашмоқдалар. Улар жуда оғир шароитда иш олиб боришга мажбур бўлмоқдалар. Федераль маъмурлар йирик монополияларнинг манфаатларини жон-жаҳдлари билан ҳимоя қилиб, касаба союзларининг фаолиятига путур етказиш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Штраф солиш, активларни таъқиб этиш, ишчиларни кўплаб ишдан бўшатиш ва бошқа жазо чоралари бу мамлакатда одат тусига кириб қолди. Аммо ишчилар синфи ўз курашини тўхтатмаётир. Забастовкалар кучайиб бормоқда. Бу забастовкаларда металлистлар, матрослар, докерлар қатнашмоқдалар.

Сўнгра Вебб айтадики, прогрессив касаба союзлари мустамлакачиликка қарши, касаба союз ҳаракати сафларини бузиш йўлидаги урунишларга қарши курашда, тинчлик учун курашда жуда актив қатнашмоқдалар. Улар Австралия территориясининг ракеталарни ва атом бомбаларини синаб кўриш учун хизмат қиладиган полигонга айлантирилишига қарши чиқмоқдалар. Нотиқ ўз нутқида касаба союз ҳаракатининг бирлиги, СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг касаба союзлари билан алоқаларни мустаҳкамлаш масалаларига алоҳида эътибор берди.

Венгрия касаба союзлари Марказий Советининг бош секретари **Янош Брутьо** айтдики, бутун прогрессив инсоният коммунизм қурилишининг КПСС XXII съезди қабул қилган жаҳоншумул-тарихий Программасини зўр хурсандчилик ва баланд руҳ билан маъқуллади. Бу Программа бутун ер юзи меҳнаткашларини ва хусусан жаҳон ишчилар ҳаракатини илҳомлантирмоқда.

Нотиқ Германия проблемасини ҳал этиш муҳим эканлигини таъкидлайди. Бу проблема, дейди у, венгерларнинг ҳаётий манфаатларига бевосита тааллуқлидир. Германия проблемаси юзасидан Берлинда халқаро касаба союз конференциясини чақириш соҳасида ташаббус кўрсатганлиги учун Жаҳон касаба союзлари федерациясига миннатдорчилик изҳор қилади. Босқинчи герман империализми, деди Янош Брутьо, бизнинг ватанимизни қирғинчилик келтирган икки жаҳон уруши гирдобига ташлаганлиги учун биз Германия билан сулҳ шартномасини тезроқ тузиш тарафдоримиз.

Венгрия касаба союзлари Жаҳон касаба союзлари федерациясининг сиёсатини батамом қўллаб-қувватламоқдалар. Венгрия делегацияси конгрессда қилинган докладларни, шунингдек жаҳон касаба союзлари ҳаракатининг жанговар вазифаларини баён қилган программа проектини маъқуллайди ва қабул қилади, деди Янош Брутьо.

Мартиника касаба союзлари бирлашмасининг маъмурий секретари **Вальтер Гито** шафқатсиз эксплуатация қилинаётган мустамлака халқининг номидан вакил бўлиб қатнашаётганлигини айтади. У Атлантикадаги кичик орол меҳнаткашлари жуда фақир яшаётганликларини уқдириб ўтади. Француз мустамлакачилари ўз ҳужумини кучайтираётган бир пайтда, дейди Вальтер Гито, Мартиника касаба союзлари бирлашган касаба союз марказини вужудга келтириш учун курашмоқдалар.

Бизнинг биродарларимиз дейди Мартиника делегати, бу жаҳон конгрессига зўр умид билан назар солмоқдалар. Улар конгресснинг ишларини эътибор билан кузатиб турибдилар.

Мартиника вакилидан кейин Базутоленд касаба союзлари федерацияси раисининг ўринбосари **Лефока Селби** минбарга чиқади. У конгресс қатнашчиларига қардошларча салом топшириб, бу конгресс халқаро ишчилар ҳаракати тарихида муҳим босқич эканлигини таъкидлайди.

Африка делегати ўз нутқида меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқлари учун, порлоқ истиқбол учун олиб бораётган курашида уларнинг бирлигини мустаҳкамлаш зарур эканлигига кўпроқ тўхталиб ўтади.

Польша касаба союзлари марказий советининг раиси **И. Лога-Совиньский** ўз нутқида касаба союз ҳаракатини янада ривожлантириш учун бу конгресснинг катта аҳамиятга эга эканлигини айтади. У ҳозирги вақтда меҳнаткашлар ҳаракатининг бирлиги тўғрисидаги, ишчилар ҳаракатидаги ажралишга барҳам бериш тўғрисидаги масала асосий масала эканлигини таъкидлади. Нотиқ айтдики, ўнг касаба союз раҳбарлари социалистик мамлакатлардаги касаба союзлари билан алоқа ўрнатилишига халақит бермоқдалар. Улар социалистик система тўғрисидаги, бу системанинг буюк ҳаётий кучи тўғрисидаги ҳақиқат гапларни айтишдан қўрқаётганликлари учун ҳам шундай қилмоқдалар. Лога-Совиньский Польша Халқ Республикаси касаба союзларининг олти миллионли аъзолари номидан гапириб, V жаҳон конгрессининг тасдиқига тақдим этилган ҳаракат программасини қўллаб-қувватлаганлигини айтди.

Польша меҳнаткашларининг вакили Жаҳон касаба союзлари федерациясини ишчилар синфининг ҳозиргача Жаҳон касаба союзлари федерациясида аъзо бўлмаган ташкилотларига кўмаклашиб, улар билан яқинлашиш йўлларини қидириб топишга даъват этди.

Москва ишчилари делегацияси конгресс қатнашчиларини табриклайди. «Красный пролетарий» заводининг токари **Н. М. Кузьмин** пойтахт корхоналарининг тўрт миллион меҳнаткашлари номидан конгресс қатнашчиларига қардошлик саломини топширади. У, конгресс бутун дунёда тинчликни сақлаш учун ҳамма чораларни кўради, деб ишонч билдиради.

Раислик қилувчи С. А. Данге бу табрик учун ташаккур изҳор қилади. Биз, дейди у, конгресс номидан Москва меҳнаткашларини ишонтириб айта оламизки, бутун жаҳон ишчилар синфи совет кишиларининг СССРда коммунизм қуриш учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлайдилар.

Япония темир йўлчилари миллий федерациясининг вакили **Соичи Хосои** ўз мамлакати меҳнаткашларининг асоратли Япония-Америка ҳарбий шартномасига қарши олиб бораётган кураши тўғрисида гапирди.

У, Япония ишчилар синфининг Америка империализмига қарши олиб бораётган курашини доим қўллаб-қувватлаётганликлари учун Жаҳон касаба союзлари федерациясига, Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси касаба союзларига миннатдорчилик изҳор қилди.

Соичи Хосои Япония меҳнаткашлари ёппасига ва батамом қуролсизланиш идеясини ғоят қувватлаётганликларини таъкидлаб, ишчиларнинг бирдамлигини, халқаро касаба союзлари бирлигини реакция ва уруш олови ёқувчиларнинг кирдикорларига қарши қўйиш керак, деди.

Умумафрика касаба союзлари федерациясининг халқаро алоқалар бўйича секретари, Гвинея вакили, **Хабибу Ба** жаҳон конгрессининг делегатларига қардошларча табрик сўзлари билан мурожаат қилади. У халқаро ишчилар синфининг империализмга қарши олиб бораётган курашини маъқуллаганлигини айтади. Империалистлар ва уларнинг малайлари, деб таъкидлайди нотиқ, Африка ишчилар синфининг ривожланишига бутун кучлари билан халақит беришга уринмоқдалар. Аммо уларнинг бу уринишлари мағлубиятга учраб, шармандаи шармисор бўладилар. Умумафрика касаба союзлари федерацияси Африканинг мазлум халқларини озод қилиш соҳасида ўз тарихий вазифаларини мардонаворлик билан охиригача етказади.

Конгресснинг эрталабки мажлисида Мали республикаси касаба союзлари миллий бирлашмасининг бош секретари **Мамаду Сиссоко** сўзга чиқади. У ўз мамлакати меҳнаткашлари номидан гапириб Малининг мустақилликка эришувига ёрдам берганлиги учун Жаҳон касаба союзлари федерациясига миннатдорчилик изҳор қилади. Нотиқ касаба союзлари республика қурилишида актив қатнашаётганликларини уқдириб ўтади.

Конгресснинг кечки мажлисида Африка меҳнаткашларининг бир неча вакили сўзга чиқди. Улар ўз мамлакатларида касаба союз ҳаракатининг ривожланиши ва бу ҳаракатнинг вазифалари тўғрисида гапирдилар. Жибути (Сомали) касаба союзлари бирлашмасининг вакили **Ауале** шу тўғрида гапирди. У, конгрессда қатнашаётган касаба союз ташкилотларини Сомали касаба союзларига маънавий ва моддий ёрдам беришга даъват этди.

Нигер меҳнаткашларининг вакиллари конгрессда кузатувчилар сифатида қатнашмоқдалар. Касаба союзлари миллий бирлашмасининг бош секретари **Абдуллай Мамани** улар номидан гапиради. У айтадики, делегация аъзоларидан икки киши конгрессга келолмади. Нигер ҳукумати уларни қамоққа олиб, мамлакатнинг дашт районларига сургун қилди. Абдуллай Мамани конгресс минбарида туриб айтадики, Нигер халқини чинакам миллий мустақилликка эришиш ва ҳар қандай эксплуатациядан озод бўлишдан иборат асосий мақсаддан воз кечишга ҳеч нарса мажбур этолмайди.

Занзибар ва Пемба меҳнат федерациясининг бош секретари **Аҳмад Дириа Хасан** ўз нутқини мустамлакачиликнинг таянчи бўлган АҚШ империалистларига қарши Африка халқлари олиб бораётган курашга бағишлади. У халқларга коммунизм сари бориш йўлларини кўрсатиб берган КПСС XXII съездининг қарорларини қизғин табриклади. Биз, дейди Аҳмад Дириа Хасан, ана шу тарихий съезднинг якунларидан ўзимиз учун бир қанча конкрет хулосалар чиқариб олдик.

Аҳмад Дириа Хасан Африка халқларининг мустамлакачиликка қарши олиб бораётган кураши тўғрисида гапириб айтдики, Занзибар чинакам озодликка эришиш йўлида биринчи қадамнигина қўйди. Биз Занзибарнинг Британия мустамлакачилиги кишанларини узил-кесил парчалаб ташлашига аминмиз.

Конгрессда кузатувчи сифатида қатнашаётган Жазоир меҳнаткашлари умумий союзининг бош секретари **Али Яхъё Абденнур** Франция мустамлакачилари тўғрисида қаҳр-ғазаб билан гапиради. Жазоир халқи, — деди у. — етти йилдан бери мустамлакачилик режимига қарши, ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун қонли кураш олиб бормоқда. Бу урушда Жазоир халқи бир миллиондан кўпроқ қурбон берди ва бу уруш барча мустамлака халқларининг ўзларини эзаётган золимларга қарши кураш байроғи бўлиб қолди. Али Яхъё Абденнур айтдики, Франция ҳукумати Жазоирдаги мустамлакачилик урушида НАТОдан мадад олмоқда. НАТО ёрдам бермаганида Франция барча прогрессив кучлар томонидан, шу жумладан Франция меҳнаткашлари томонидан қаттиқ қораланаётган ана шу шармандали урушни етти йил мобайнида давом эттира олмас эди.

Африканинг барча фарзандлари, деди Жазоир вакили, биргаликда кураш олиб бориб, озодлик ва тўла мустақилликка эришмоқлари керак. У, империализмга ва мустамлакачиликка қарши курашда қудратли куч бўлган жаҳон ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлашга даъват этди.

Вьетнам Демократик Республикаси касаба союзлари федерацияси раисининг ўринбосари **Тан Данг Тюйен** ўз нутқида Жаҳон касаба союзлари федерациясининг фаолиятини қизғин маъқуллади. У айтадики, Жаҳон касаба союзлари федерацияси Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг миллий озодлиги йўлидаги курашнинг олдинги сафларида бормоқда. Бу федерация сафни бузувчиларнинг кирдикорларини фош қилиб, ишчилар синфининг бирлиги учун тинмай кураш олиб бормоқда. Тан Данг Тюйен конгресс Жанубий Вьетнам ва Лаос халқларининг адолатли курашини зўр бериб ҳимоя қилади деб ишонч билдирди.

Умумиталия меҳнат конфедерациясининг бош секретари **Агостино Новелла** ўз нутқида касаба союз ҳаракатининг энг муҳим масалаларига тўхталиб ўтади. У айтадики, V жаҳон конгресси олдидан тайёргарлик кўриш вақтида Италияда кенг мунозара олиб борилди. Бу мунозарада умумиталия меҳнат конфедерациясида аъзо бўлган турли маслакдаги барча касаба союзлари қатнашдилар. Нотиқ айтадики, Италия делегацияси касаба союзлари ҳаракат программасининг ва Луи Сайян докладининг кўп қисмларини тамомила қўллаб-қувватлайди. Социалистик мамлакатлар меҳнаткашлари эришган муваффақиятларнинг тарихий аҳамиятга эга эканлиги ва СССРда коммунизм қурилишининг дадил буюк перспективалари шулар жумласидандир. Халқларнинг мустамлакачиликни тугатиш йўлидаги курашда эришган ғалабалари ҳам шулар жумласидандир.

Шу билан бирга нотиқ ҳаракат программаси проекти муносабати билан ўз фикр ва мулоҳазаларини айтди. Жумладан, у менинг фикримча, халқаро касаба союз ҳаракатининг бирлиги учун кураш пухта ва ғоят самарали олиб борилиши керак деди.

Агостино Новелла ўз нутқининг охирида ишчилар синфининг энг буюк ғалабаларини ифода этаётган социалистик мамлакатларнинг касаба союзлари Жаҳон касаба союзлари федерациясининг асосий кучидир, деб таъкидлади. Нотиқ ана шу касаба союзлари ва хусусан СССР касаба союзларининг халқаро ишчилар ҳаракатини мустаҳкамлашга жуда катта ҳисса қўшганлигини айтди. Шунинг учун ҳам, деди Новелла, социалистик мамлакатлар ва улардаги касаба союзларининг эришган муваффақиятларидан жуда хурсандмиз, шунинг учун ҳам биз Жаҳон касаба союзлари федерацияси сафларида туриб, улар билан биргаликда кураш олиб бораётганлигимиз билан ғстойдил фахрланмоқдамиз.

Умуммеҳнат конфедерацияси бюросининг аъзоси **Леон Мове** ўз нутқида империалистларнинг урушга зўр бериб тайёргарлик кўраётганликлари Франция ишчилар синфини жиддий ташвишга солаётганлигини айтди. Урушнинг олдини олиш ва тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш учун, фашизмнинг йўлини тўсиш ва ҳаддидан ошиб кетган террорчиларни жиловлаб қўйиш учун Франция ишчилар синфи ўз сафларини маҳкам жипслаштирмоқда. Меҳнаткашлар ўзларининг социал ва иқтисодий ҳуқуқларини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар, монополияларнинг ҳужумига зарба бермоқдалар. Нотиқ Францияда забастовка ҳаракати кучайиб кетганлиги тўғрисида гапиради ҳамда бу ҳаракатда хотин-қизлар ва ёшлар актив қатнашаётганлигини кўрсатувчи фактлар келтиради.

Мове ўз нутқида Жазоирдаги аҳволга катта эътибор берди. У айтдики, Умуммеҳнат конфедерацияси Жазоирдаги урушга энг бошданоқ қарши чиқиб келаётган ягона касаба союз ташкилоти бўлди. Жазоирдаги урушга қарши ҳаракат Умуммеҳнат конфедерациясининг сиёсати туфайли ҳақиқатан ҳам оммавий тус олди.

7 декабрда конгресс ўз ишини давом эттиради. (ТАСС).

* * *

МОСКВА, 7 декабрь. (ТАСС). Касаба союзларининг Кремлдаги Съездлар саройида бўлаётган бешинчи жаҳон конгресси халқаро ишчилар ҳаракатига доир энг зарур проблемаларни муҳокама қилмоқда. Ер юзининг ҳамма қисмларидан келган делегатлар конгресснинг юксак минбарида туриб нутқ сўзламоқдалар.

Бугун эрталабки мажлисда Луи Сайян ва Иброҳим Захариянинг докладлари юзасидан дискуссияда меҳнаткашларнинг Жанубий Вьетнамни озод қилиш учун кураш уюшмаси ижроия комитетининг аъзоси **Нгуен Ван Там** биринчи бўлиб сўз олди ва бу мамлакатда америкалик ҳарбийларининг ўзбошимчалигини кўрсатувчи мудҳиш манзарани тасвирлаб берди. Сўнгра Чехословакия касаба союзлари Марказий кенгашининг раиси **Франтишек Зупка** сўзга чиқди.

Конгресс қатнашчилари Совет Иттифоқи Қаҳрамони майор Герман Титовни шодиёна кутиб олдилар. Герман Титов совет космонавтларидан қизғин салом топширади.

Дискуссияда Мавритания меҳнаткашлари Миллий бирлашмасининг секретари **Жан Сао**, Янги Зеландия транспорт хизматчилари Миллий федерациясининг раиси **Сатон Льелл** ва бошқа делегатлар ҳам қатнашдилар.

Москва ёнида немис-фашист қўшинларининг тор-мор қилинишига бағишланган ҳарбий-назарий конференция

МОСКВА, 6 декабрь. (ТАСС). М. В. Фрунзе номли Совет Армияси Марказий уйида бугун «Москва ёнида немис-фашист қўшинларининг тор-мор қилиниши» деган темада ҳарбий-назарий конференция очилди. Конференциянинг ишида гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари — генераллар, адмираллар ва офицерлар, шунингдек пойтахт партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашмоқдалар.

Конференцияни Совет Армияси Марказий уйи ҳузуридаги ҳарбий-илмий жамиятнинг раиси, запасдаги генерал-полковник В. И. Востриков очди.

Москва ёнида бўлган жангда қатнашган запасдаги полковник В. П. Цыганковнинг сўзи зўр эътибор билан тингланди. В. П. Цыганков пойтахт мудофаасини ташкил этишда ва Москва ёнида немис-фашист босқинчиларини тор-мор келтиришда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг раҳбарлик ролини характерлаб берди.

Ўртоқ В. П. Цыганков Москва аҳолисининг меҳнат жафарлари тўғрисида ҳам гапирди.

1941 йил октябрь-ноябрининг даҳшатли кунларида пойтахт аҳолисидан 500 мингдан кўпроқ киши мудофаа иншоотлари қурилишида қатнашди.

Конференцияда отставкадаги полковник А. В. Голубев, генерал-майор А. В. Васильев ва бошқалар доклад қилдилар.

Конференция ўз ишини давом эттирмоқда.

КОММУНИЗМ—МИЛЛИОНЛАРНИНГ ИЖОДИЙ МЕҲНАТИ САМАРАСИДИР

МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТУФАЙЛИ

Қорахитой оҳак-тош карьерида бундан бир йил муқаддам деярлик барча операциялар қўлда бажарилар эди. Фойдаланиладиган асбоб-ускуналар жуда кам бўлиб, уларнинг қуввати ҳам паст эди. Эндиликда жуда кўп операциялар машиналар ёрдами билан бажарилмоқда. Пармалаш, портлатиш, бошқа тоғ жисмларини отвалга ташиш каби оғир жараёнлар тўла механизациялаштирилди.

Бу, давлат планларини муваффақиятли бажаришда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Оҳак тоши қазиб чиқариш йиллик плани ортиғи билан адо этилди. Истеъмолчиларга 28 минг тонна маҳсулот етказиб берилди.

Карьер коллективи йил охиригача яна 4 минг тонна оҳак тош тайёрлаш учун кураш бошлади. Бунда, айниқса, коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган ўртоқ Қ. Бориев бошчилигидаги бригада аъзолари пешқадамлик қилишмоқда. Улар ҳар сменада қўшимча равишда ўнлаб тонна оҳак тоши қазиб чиқаришаяпти.

С. ҲАЙИТҚУЛОВ.

Учта мактаб-интернат

Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз территориясида 600 ўқувчига мўлжалланган 6-мактаб интернат ишга тушди. Мактаб-интернатда яхши жиҳозланган ўқув корпуси, ишлаб чиқариш хоналари ва ётоқхона бор. Бу ерда тарбияланувчилар учун намунали ошхона, ҳаммом ҳам қурилган. Ишлаб чиқариш корпусида ўқувчилар политехника таълимини пухта эгаллашлари учун механика, слесарлик, электр иши ва дурадгорлик устахоналари ташкил этилди.

Бундан ташқари пойтахтимизнинг Киров районидаги янгиариқ кўчасида 300 ўқувчига ва Ялангоч массивининг Чермет кўчасида 600 ўқувчига мўлжалланган мактаб-интернат бинолари қуриб битказилди. Янги йил арафасида бу иккала мактаб-интернат ҳам ёш авлодни ўз қучоғига олади.

М. НУРИДДИНОВ.

Кекса коммунистлар ташаббуси

ОҲАНГАРОН. 6-совхознинг коммунистлари маданий-маиший бинолар қурилишида актив қатнашмоқдалар. А. Рустамов, У. Мусаев, Ў. Умбетов ўртоқлар каби кекса коммунистларнинг ташаббуси билан 2-бўлимдаги эски клуб биноси қайта ремонт қилиниб, ишга туширилди. Ҳозир бу ерда тез-тез кинофильмлар кўрсатилмоқда, турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилаётир.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

Ўзбекистон трактор-йиғув заводи механика-йиғув цехининг шлифовкачиси Раҳимжон Муҳаммадбобоев КПСС XXII съезди шарафига бошланган меҳнат вахтасини давом эттириб, янги-янги ютуқларни қўлга киритаётир. У смена топшириқларини 150—160 процент бажариб, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Суратда: ўртоқ Р. Муҳаммадбобоев иш устида.

А. Абалян фотоси.

Муддатидан 40 кун илгари

Тошкент шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли кўн-галантерия комбинатининг коллективи етти йилликнинг учинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 11 ойлик планни муддатидан деярлик бир ой илгари бажарган ҳамда ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, йиллик топшириқни 25 ноябргача бажариш юзасидан янги оширилган мажбурият олган эди.

КПСС XXII съездининг тарихий қарорлари ҳамда съездда қабул қилинган партия янги Программаси комбинат ишчилари, инженер-техник ходимларининг ғайратига-ғайрат қўшди. Коллектив ноябрь ойида янада самаралироқ меҳнат қилиб, йиллик планни 20 ноябрда 100,6 процент қилиб бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

Коллективнинг ана шундай муваффақиятларга эришишига ўнлаб ишчилар катта ҳисса қўшдилар. Мажидова, Акбарова, Мартова, Гизатуллин, Малишев ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир. Бу пешқадам ишчилар смена нормасини 130—150 процентга етказиб адо этаётирлар.

Шу кунларда корхона коллективи партия XXII съездининг тарихий қарорларига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилиб, астойдил меҳнат қилмоқда. Фидокор ишчилар йил охиригача пландагидан ташқари яна 110 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбурият олиб ишлаётирлар.

ЧЕВАР ҚЎЛЛАР

Смена тугаб, шовқин-сурондардан бирдамгина холи бўлган цех қиз-жувонлар билан яна тўлди. Станоклар тоғ шаршараларини эслатувчи товуш билан яна гуруллай бошлади. Чевар қўллар яна илдам ҳаракатга тушди. Бу янги сменанинг бошланишидан дарак берарди.

Тошкентдаги 2-тикув фабрикасининг меҳнатсевар коллективи аҳоли учун кўплаб кийим-кечак етказиб бериш мақсадида ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқда. Чеварлар иш вақтини тежаб сарфлаш ҳисобига меҳнат унумдорлигини тобора оширмоқдалар. Илгари битта ўқувчилар формаси тикиш учун уч-уч ярим минут сарфланган бўлса, ҳозир у 2—2,5 минут ичида тайёр бўлмоқда. Натижада ҳар куни нормадаги 70 ўрнига 100—125 та ўқувчилар формаси қўлдан чиқаётир.

Фабрика коллективи йиллик топшириқни 10 декабргача бажариш ҳамда қўшимча равишда 12 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга бел боғлаган.

П. НИШОНОВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

АГИТАТОР КЕЛДИ

Бугун ҳам Гулхон анча хурсанд эди. У, ишдан кейин иккинчи участкадаги болалик аёллардан 10 га яқинини тўплади. Улар билан анча гаплашди. Кейин асосий мақсадга кўчди.

— Кеча, — деди у, — сизлар клубга келмадиларинг. Яхши бўлмади. «Баҳорикор» участкасининг аъзолари эса кечадан мамнун бўлиб қайтишди.

— Клубда эшитганларингизни сўзлаб берақолинг бўлмаса, — деди аёллардан бири.

— Шунинг учун сизларни тўплаган эдим-да, — деб сўз бошлади Гулхон.—Партиямиз XXII съездининг делегати билан учрашдик. Ўртоқ Мейербеков Москвада кўрган-билганларини, съезддан олган таассуротларини бирма-бир айтиб берди. Кейин ўртоқ Мейербеков ўзи ишлаётган «Малик» совхози ишчиларининг ютуқлари билан таништирди. Саволларимизга жавоб берди. Кеча қатнашчилари янги кинофильмни томоша қилдилар.

Агитатор партия XXII съезди белгилаб берган тадбирларни изчиллик билан амалга оширишда бригада аъзоларининг вазифаларига ҳам тўхталиб ўтди.

Агитаторнинг кейинги суҳбатига кўп киши тўпланди. Аёллар Гулхоннинг келганини эшитиб, ёни-веридаги қўшниларини ҳам бошлашиб чиқибди.

Бу сафарги суҳбат Тошкентда бўлиб ўтган пахтакор республикалар қишлоқ хўжалик ходимлари кенгашининг якунларига бағишланди. Агитатор Совет ҳукуматининг бошлиғи ўртоқ Н. С. Хрушчев пахтакорлар олдига қўйган вазифаларни оддий ва тушунарли қилиб сўзлаб берди.

— Умуман, — деди агитатор, — бу йилги ишимиз чакки бўлмади. Партия ва ҳукуматимиз айтганидек ишлаб, ҳосилни кўпайтирдик. Бригадамиз бўйича ҳосилдорлик бир йил ичида гектар бошига 5 центнерданга кўпайди. Ҳар гектар ердан 28 ўрнига 32 центнердан пахта олинди. Социалистик мажбуриятимиз муддатидан олдин адо этилди.

Ҳаммаларингизга маълумки, ютуқ осонлик билан қўлга киритилмади. Тер тўкиб меҳнат қилганимиз туфайли ғалабага эришдик. Яхши ишлаганлар мукофотланди, интизомни бузганлар танқид қилинди. Мусобақада Билқиз ғолиб чиқди. У, ҳаммадан кўп — 10 тоннадан ортиқ пахта териб, катта ҳурмат қозонди. Зина бўлса илғорлардан ўрнак олмади, турли баҳоналарни рўкач қилиб, ишга ҳафсаласизлик билан қаради. Мажлисларда гапирдик, қулоқ солмади. Кейин уни радио орқали танқид қилдик, шундан кейингина ишга бўйин берди.

Энди бригадамизда прогулчи, ишёқмаслар қолмади. Енгил-елпи ишдаги эркакларимиз ҳам далада этак тутиб кўрак юлишмоқда. Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб ишлаганимиз учун олдинги бригадаларга етиб олдик.

Шу кеча-кундуздаги вазифамиз аниқ. План ва мажбуриятни бажардик, деб хотиржамликка берилиш ярамайди. Аввал қандай ишлаган бўлсак, энди ундан ҳам яхшироқ меҳнат қилишимиз лозим. Ҳали далада ҳосил бор. Уни тезроқ йиғиштириб олишимиз керак.

Суҳбат охирида агитаторга бир қанча саволлар берилди. Гулхон бу саволларга содда-содда қилиб жавоб берди. Йиғилганлар бу суҳбатдан зўр қониқиш ҳосил қилиб тарқалишди.

Колхозда коммунист Гулхон Абдуллаева каби жамоатчи агитаторлар кўп. Улар партиямиз XXII съезди материалларини омма ўртасида кенг пропаганда қилиб, партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Агитаторлар ўзларининг жўшқин нутқлари билан колхозчиларни меҳнатда янги муваффақиятларга эришиш учун курашга руҳлантирмоқдалар.

Агитатор қиз Шарофатхон Умарованинг ишлари, айниқса, ҳаммани қувонтиради. У, съезд давом этаётган кунларда терим нормасини 2—2,5 баравардан бажарган эди. Ҳозир кўрак юлишда жонбозлик кўрсатаяпти. Шарофатнинг ҳозиргача терган пахтаси 13 тоннадан ошиб кетди. Қўчқор Тоғаев ҳам кундуз кунлари кўрак юлиб, кечқурунлари агитаторлик қилади. Колхозчиларни бир ерга тўплаб, уларга съезд материалларини тушунтирмоқда.

Абдураҳмон Исаев бошлиқ бригаданинг иши кўпинча танқид қилинарди. Бригада бошлиғи ташкилотчилик қобилияти йўқлиги учун кўп гап эшитди. Партия бюроси кўпчиликнинг фикри билан ҳисоблашиб, бригада ишига ёрдам бериш учун коммунист агитатор Оқбола Тўйчиевни юборди. У, бригадир ва колхозчилар билан ҳамкорликда ишни жонлантириб, пахтакорларни оёққа турғизди. Колхозчилар ўртасида мусобақа авж олди. «Жанговар варақа» чиқариб турилди.

Оддий коммунистнинг халқ орасидаги ташкилотчилиги ўз самарасини кўрсатди. Бригада районда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажарди. 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 ўрнига 34 центнердан ҳосил кўтарилди.

Колхоз партия комитетининг секретари Абдукарим Тожибоев тиниб-тинчимаган, ғайратли йигит. Унинг ташаббуси билан колхозда агитаторларнинг мактаби ташкил этилган. Бу мактаб-семинарда агитаторлар съезд материалларини қандай қилиб пропаганда қилиш ҳақида методик кўрсатмалар олмоқдалар.

Колхозда деярлик ҳамма партия XXII съезди қарорларини ўрганмоқда. Жуда кўп коммунист ва комсомоллар партия маорифи шохобчаларига тортилган. Колхоздаги лекторлар группасининг аъзолари ҳам съезд материаллари билан қуролланганлар. Махсум Холов, Яхё Саражиев, Антонина Сушинская каби лекторлар ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг съездаги докладлари юзасидан лекциялар ўқиётирлар.

Съезд материаллари кенг пропаганда қилиниши туфайли колхозда хўжалик ишлари анча яхшиланди. Артель аъзоларининг меҳнатга бўлган муносабатлари тубдан ўзгармоқда. Буни қуйидаги мисолдан ҳам кўриш мумкин. Ўтган йили 22 бригададан 3 тасигина планни бажарган бўлса, бу йил планини ошириб бажармаган биронта ҳам бригада қолмади. Колхоз гектар бошига 27,7 ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» олди.

Партия комитетининг ҳар бир коммунистга нисбатан қаттиқ талабчанлик қилиши, оммавий-сиёсий ва ташкилий ишларни юқори даражага кўтариши сабабли пахтачиликни ривожлантириш соҳасида кескин бурилиш ясалди. Ҳосилдорлик ошди.

Лекин хўжаликнинг бошқа соҳалари кишини хурсанд қилмайди. Масалан, чорва моллар қишловига тайёрланишни олайлик. Бу иш ҳалигача ўлда-жўлда, молхоналар ремонти тамомланмаган, ем-хашак етарли эмас. Соғин сигирларнинг парвариши ёмон. 240 бош сигирдан 130 таси соғилаяпти, холос.

Боғдорчиликдан кам даромад олинмоқда. Партия комитети сабзавот ва полиз экинлари ҳосилини кўпайтириш масаласига етарли эътибор бермаяпти. Район партия комитети колхоз партия ташкилотининг ишидаги бундай камчиликларни бартараф қилишда унга ёрдам бериши керак.

Партиямизнинг тарихий съезди хўжаликни комплекс ривожлантиришнинг улуғвор программасини чизиб берди. Шундай экан, колхоз партия комитети ва правление колхозчиларнинг куч ва ғайратини пахта етиштириш билан бирга гўшт, сут, картошка ва сабзавот маҳсулотлари мўл-кўллигини вужудга келтиришга ҳам сафарбар этмоғи лозим.

М. ҒОЗИЕВ,

Сирдарё районидаги «Ленинград» колхози.

ҚИЗИҚИШ КАТТА

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг коллективи ўртасида КПСС XXII съездининг материаллари зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда. Институтда съезд материалларига бағишланиб илмий конференциялар ўтказилмоқда, тематик савол-жавоб кечалари ташкил этилаётир.

Институт партия ташкилоти коммунизм қурувчиларнинг ахлоқ кодекси ҳақида студентлар ўртасида мунозаралар ўтказишни ҳам планлаштирди. Х. Бекмуҳамедов, М. Тошмуҳамедов, Ҳ. Абдураҳмонов ўртоқлар каби ўқитувчилар ўзлари раҳбарлик қилаётган курсларнинг студентлари ўртасида съезд материалларига бағишлаб суҳбатлар ўтказаётирлар. Студентлар съезд материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

Т. СОЛИЕВ.

Кутубхоналар бойлиги—оммага

Китоб коммунистик жамият қуриш учун зарур билимлар олиш манбаи, совет кишисида коммунистик хислатларни тарбиялаш воситасидир. Меҳнаткашларнинг улуғ доҳийси В. И. Ленин китобга жуда катта баҳо берган эди. У, китобсиз билим бўлмайди, билимсиз эса коммунизм бўлмайди, деб кўрсатган эди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари туфайли мамлакатимизда босиб чиқарилаётган китоблар сони йил сайин кўпаймоқда, кутубхоналар тармоғи кенгаймоқда, ўз ишини яхши биладиган ва жондан севадиган кутубхона ходимларининг кўп сонли армияси ўсиб етишмоқда.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган коммунистик қурилишнинг улуғвор планида китоб босиш ишини ва матбуотни янада ҳар тарафлама ривожлантириш, кутубхоналар ва ўқув заллари тармоғини кенгайтириш назарда тутилади.

Ҳозирги вақтда Тошкент областида 371 та, шу жумладан 160 та колхоз ва касаба союз кутубхоналари бор. Шуниси қувончлики, кутубхоналар кейинги вақтда китобни пропаганда қилишни бир мунча яхшиладилар ва бу билан меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда партия, совет, касаба союз ташкилотларига яқиндан амалий ёрдам бермоқдалар.

Кутубхоналар ишининг мазмуни сезиларли даражада ўзгарди. Ҳозирги вақтда улар партиямизнинг XXII съездида қабул қилинган КПСС Программаси ва Уставини пропаганда қилиш, совет халқининг коммунистик жамият қурилиши жараёнида эришган муваффақиятларини омма ўртасида тушунтириш ва уларни Ватан фани ҳамда техникаси ютуқлари билан таништириш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Кутубхоналар ўз иш фаолиятларида меҳнаткашларнинг коллективларига олинган социалистик мажбуриятларни тўла-тўкис бажариш, КПСС XXII съездининг қарорларида ва партиямизнинг янги Программасида белгиланган вазифаларни амалга оширишда катта ёрдам бермоқдалар.

Кутубхоналарнинг ишида китобхонларга хизмат кўрсатишнинг хилма-хил янги форма ва методлари кенг қўлланила бошланди. Коллектив бўлиб китоб ўқиш, суҳбат, лекция, савол-жавоб кечалари, китобхонлар конференциялари ўтказиш, виставкалар ташкил этиш, кутубхона плакатлари чиқариш, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, кекса коммунистлар билан учрашувлар ўтказиш одат тусига кириб қолди. Кутубхоналарнинг ходимлари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг энг муҳим қарорларига тааллуқли адабиётларни системага солмоқдалар, журнал ва газеталарда босилган мақолаларнинг картатекасини тузмоқдалар, ўқувчилар билан каталоглар олдида суҳбатлашмоқдалар, уларни янги нашр этилган сиёсий, техника, қишлоқ хўжалиги ва бадиий адабиётлар билан таништирмоқдалар. Кейинги вақтда область кутубхоналари 3 мингдан ортиқ китоб виставкалари ва стендлар тайёрладилар.

Областнинг кўпчилик кутубхоналари китобхонларга китобни китобхон формулярига имзо қўйдирмасдан бериш каби мутлақо янги методни қўллана бошладилар. Китобни оммага кенг тарқатиш мақсадида 58 та кутубхона китобхонлар учун ўз фондларини очди.

Олмалиқ, Чирчиқ шаҳар, Оҳангарон, Бекобод, Ўрта Чирчиқ район кутубхоналари ва бошқа бир қатор қишлоқ кутубхоналари ўз ишларини хўжалик ва маданий қурилишнинг конкрет вазифаларига мослаб қурмоқдалар. Айниқса, Оҳангарон район кутубхонаси КПСС янги Программаси ва Уставини пропаганда қилиш юзасидан катта ва мазмундор иш олиб бормоқда. Кутубхонада «Етти йиллик план — коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда ҳал қилувчи қадам», «Коммунизм қуриш программаси», «Ўзбекистон етти йилликда» каби темаларда махсус виставкалар ташкил қилинган. Бу ердаги стендда мамлакатимиз, республикамиз, областимиз ва район экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар ҳамда уни янада ривожлантириш перспективалари акс эттирилган. Кутубхонада муттасил равишда китобхонлар конференциялари, савол-жавоб кечалари, коллектив бўлиб китоб ўқиш, суҳбатлар ўтказиб турилади. Кутубхона совети коммунистик меҳнат коллективларининг аъзолари ва зарбдорларига ўзларининг умумий, сиёсий, техника билимларини, маданий савияларини оширишда катта ёрдам кўрсатмоқда.

Кутубхона томонидан ташкил этилган кўчма пунктларда тематик картотекалар олиб борилмоқда. Турли касбларга тааллуқли адабиётларнинг тавсия этилган рўйхатлари осиб қўйилган. Яқинда цемент заводида В. И. Лениннинг «Буюк почин» деган асари юзасидан китобхонлар конференцияси ўтказилди. Конференцияда 500 дан ортиқ ишчи ва хизматчи иштирок этди.

Оржоникидзе районидаги Ўзгариш қишлоқ Совети кутубхонасининг иши ҳам диққатга сазовордир. Кутубхона китоб ташувчилар ва китоб ҳаваскорларининг доимий активига эга, уларнинг ёрдами билан узлуксиз равишда оммавий тадбирларни амалга ошириб бормоқда. Кутубхонанинг ўқув залида «КПСС — совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучи», «Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун», «Коммунизм қурилишининг улуғ программаси» темаларида китоб виставкалари ташкил этилган. Кутубхона ходимлари ана шу виставкалар олдида китобхонлар билан партиямизнинг сиёсати, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш истиқболлари, техника прогресси ҳақида суҳбатлар ўтказадилар ва уларга энг яхши китобларни олиб ўқишни тавсия этадилар.

Янгиер шаҳридаги Баландчақир кутубхонаси ҳам намунали ишламоқда. Унда китобни оммага тарқатишнинг янги формалари қидириб топилмоқда ва бу тадбир қишлоқ меҳнаткашларига ўзларининг билимларини кенгайтиришда катта ёрдам бермоқда. Кутубхонада КПСС XXII съездига бағишланган китоб виставкалари, монтажлар ташкил этилган.

Кутубхоналар фаолиятида меҳнаткашларга ўзларининг билимларини такомиллаштириш ва уларда эстетик тушунчани шакллантириш, юксак маънавий сифатларни вужудга келтиришда ёрдам берувчи янги иш формалари қўлланиладиган бўлиб қолди. Улар системали равишда адабиёт кечалари ўтказмоқдалар, тавсия этиладиган адабиётларнинг рўйхатини, тасвирий санъат ва музика масалалари юзасидан библиографик обзорлар тузиб чиқмоқдалар.

Область кутубхоналари материалистик дунёқарашни пропаганда қилиш, эскиликнинг кишилар онгидаги қолдиғига қарши кураш масалаларига катта эътибор бермоқдалар. Улар табиий-илмий ва илмий-атеистик адабиётларни пропаганда қилишнинг қизиқарли форма ва методларни қидириб топмоқдалар. Кўпчилик кутубхоналарда «Атеистик бурчак», «Фан ва дин», «Атеистик адабиёт янгиликлари» виставкалари ташкил этилган, амалий фан кечалари ўтказилмоқда.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, область кутубхоналарининг ишида ҳали кўпгина жиддий камчиликлар бор, у коммунистик қурилиш кенг авж олдирилган ҳозирги вақтнинг юксак талабларига кўп жиҳатдан жавоб бермайди. Бу камчилик даставвал шундан иборатки, кутубхоналар ишлаб чиқариш ҳаёти билан яхши боғланмаганлар, меҳнаткашларнинг давримиз ҳаётини ёрқин акс эттирган китобларга бўлган ва тобора ошиб бораётган талабларини тўла қондирмаётирлар.

Айниқса, меҳнатнинг илғор, прогрессив методларини, саноат ва қишлоқ хўжалиги новаторларининг иш тажрибасини, фан ва техника эришган янгиликларни акс эттирган адабиётлар яхши пропаганда қилинмаётир. Ҳамма кутубхоналарда ҳам механизация, ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш ва технологияни такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигини юксалтириш каби муҳим масалаларга бағишланган китоблар етарли равишда топилавермайди.

Областдаги айрим кутубхоналарнинг омма ўртасида китобни пропаганда қилиш ва уларда китоб ўқишга бўлган ҳавасни ошириш соҳасида етарли иш олиб бормаётганликлари, китобхонларни жалб қилиш юзасидан янги форма ва методларни қониқарсиз қўллаётганликлари аҳолининг кўпгина қисми, айниқса қишлоқ аҳолиси кутубхоналар хизматидан ҳануз четда қолиб келаётганлигига сабаб бўлмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг мамлакатда кутубхоналар ишини янада яхшилаш юзасидан қабул қилган қарорида қўйилган вазифалар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг ана шу муҳим участкасига қилинаётган раҳбарлик савиясини оширишни талаб этади. Барча аҳоли яшайдиган пунктларда китобни кенг китобхонлар оммасига яқинлаштириш мақсадида колхозларда, уларнинг участкаларида, совхозларнинг бўлимларида кутубхоналарнинг кенг тармоғини вужудга келтириш лозим. Кутубхоналар ишида жамоатчилик тартибини кенг йўлга қўйиш зарур.

Область кутубхоналарининг имкониятлари катта. Партия ташкилотлари, маҳаллий Советлар уларнинг ишини яхшилаш ҳақида кун сайин ғамхўрлик қилмоқдалар. Кутубхона ва маданият муассасалари ходимларининг бурчи — кутубхоналарда тўпланган маънавий бойликлардан тўла фойдаланишдан, ана шу бойликларни халқ манфаатлари йўлида ишга солиш ва яхши, фойдали китобларни ҳар бир совет оиласига етказишдан иборатдир.

Ҳозирги вақтда кутубхоналар олдида партиямиз тарихий XXII съездининг материалларини, КПСС янги Программасини меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилиш ва тушунтириш каби шарафли вазифа турибди. Кутубхоналар ўзларининг бутун фаолиятлари билан ишчилар, колхозчилар ва интеллигентларга ўзларининг умумий ва сиёсий билимларини ҳар тарафлама оширишда, олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда актив ёрдам беришлари зарур.

В. ФРОЛОВ,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг инструктори.

Биз ҳам четда қолмаймиз

Улуғ Коммунистик партия йўлимизга нур сочмоқда. Қалбимизда жўш ураётган қувонч ҳислари, тўлқинланаётган куч-ғайратимизнинг ҳаммаси жонажон Коммунистик партия туфайлидир, унинг халққа донишмандларча қилаётган раҳбарлиги самарасидир.

Яқиндагина омманинг муҳокамасига тақдим этилган партиямиз янги Программаси ва Устави проектлари КПСС тарихий XXII съезди тасдиғидан ўтиб, коммунизмга катта йўл очиб берди. Энди коммунизм яқин ва реалдир.

Мен ҳисобда турган қишлоқ Совети қошидаги территориал бошланғич партия ташкилотида 25 партия аъзоси бор. Уларнинг кўпи кекса ва пенсионер-коммунистлар. Мен ҳам инвалид-пенсионерман. Биз пенсионер-коммунистлар XXII съезд материалларини қунт билан ўқиб ва уқиб, уни қишлоқ аҳолиси ўртасида кенг пропаганда қилмоқдамиз.

Мен 40 га яқин қишлоқ аҳолиси яшайдиган хонадонларни ўз ташвиқот тасарруфимга ажратиб олдим. Ҳозир ана шу хонадонларда уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи аёлларга, инвалид ва қарияларга XXII съезд ва пахтакорларнинг Тошкентда бўлган катта кенгаши материалларини ўқиб бермоқдаман, шу материаллар юзасидан суҳбатлар ўтказмоқдаман.

Қишлоғимизда анчагина кекса коммунистлар бор. Улар ҳам партия XXII съезди материалларини аҳоли ўртасида кенг пропаганда қилишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаётирлар. 1918 йилдан бери КПСС аъзоси, пенсионер Сулаймон ота Назировнинг сўзларини ёшларимиз зўр қизиқиш билан тингламоқдалар. У колхозчиларга, ишчиларга съезд қарорларидан олган таассуротларини қизиқарли қилиб гапириб беради.

Отанинг яқинда ёшлар билан қилган суҳбати анча мароқли ўтди. Кекса коммунист партиянинг халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида қилаётган тарихий ишларини қишлоғимиз мисолида кўрсатиб берди. Ҳақиқатан ҳам социалистик қишлоғимизни мақтаса арзийди. Қишлоқ борган сари обод ва кўркам бўлмоқда. Авваллари битта ҳам устахонаси бўлмаган бу қишлоқда бирнеча саноат корхоналари ва маданий-маиший муассасалар вужудга келди. Қишлоғимиз меҳнаткашларининг фаровон турмуш кечириши учун ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилган.

Биз, пенсионерлар партиямизнинг халқ ҳақида қилаётган ғамхўрликларини жонли мисолларда кўрсатиб, қишлоқ аҳолисини янада кўпроқ пахта, гўшт, сут маҳсулотлари етиштириш учун курашга даъват қилаётирмиз.

Й. УРИНБОЕВ,

агитатор.

Чиноз районидаги Эски Тошкент қишлоқ Совети.

Халқаро обзор

АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ

Танганьика — Африкадаги мустақил давлат

Африкадаги мустақил давлатларнинг оиласига 9 декабрда янги давлат — Танганьика қўшилади. Танганьиканинг янги гербига: «Ухуру на умоджа» — Озодлик ва бирлик — деб ёзилган. Бу сўзлар Шарқий Африкадаги шу мамлакатнинг халқи ўз олдига қўйган ва унга эришиш учун узоқ ва оғир йўл босиб ўтган мақсадни ифодалайди.

XIX асрнинг охирида Танганьикани босиб олган герман империалистлари бу мамлакат халқини узоқ вақт давомида шафқатсиз эзиб келдилар. 1919 йилда улар ўрнига Танганьикани бошқариш учун Миллатлар иттифоқидан мандат олган ва шафқатсизликда улардан қолишмайдиган инглиз мустамлакачилари келдилар. 1946 йилдан бери Танганьика Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Англия бошқараётган васийликдаги территорияси бўлиб келди.

Инглиз «васийлари» томонидан Танганьикада ўрнатилган тартиблар Африкадаги бошқа мустамлакаларда улар томонидан ўрнатилган тартиблардан сира фарқ қилмайди. Танганьиканинг 9 миллионли маҳаллий аҳолиси четдан келган ажнабийларнинг қаттиқ зулмига дучор қилиниб келди. Танганьикадаги энг яхши ер майдонлари мустамлакачилар томонидан тортиб олинган эди. Африкаликлар ажнабийларнинг бойиши учун эрталаб кечгача пешана терини тўкиб ишлашга мажбур эдилар. Инглиз маъмурлари Танганьиканинг маҳаллий аҳолисини ҳатто мажбурий суратда ишлатиб келдилар. Қулдорлик тартиби 1922 йилги қонунга мувофиқ расман бекор қилинган бўлса ҳам, 1935 йилги расмий маълумотларга кўра, африкалик 47 минг киши мажбурий суратда қарийб бир ярим миллион соат ишлаб берган. Бу фактларнинг эълон қилиниши халқаро жамоатчиликни ғазаблантирди. Ўша пайтдан бери бу хил маълумотлар эълон қилинмайдиган бўлди. Лекин Танганьикада мажбурий меҳнат сақланиб қолди. БМТнинг Иқтисодий ва социал кенгашида қатнашувчи СССР вакили ўз вақтида Танганьикада маҳаллий аҳолига солиқ солиш ҳақида амалдаги қоидага мувофиқ, африкалик ҳар бир киши солиқни пул билан тўлашга қурби етмаса, мажбурий ишга юборилиши мумкинлигини кўрсатиб ўтган эди. Мустамлакачилар қабул қилган қонун ёши 18 га етган ҳар бир эркакни жон бошига солиқ тўлашга мажбур қилади. Солиқ тўлаш учун пул йўқлиги Танганьиканинг минглаб аҳолисини ажнабийларнинг конлари ва плантацияларида энг оғир ишларга ёлланишга мажбур қилади.

Танганьика бой ўлка. У бутун дунёда етиштириладиган сизалнинг 60 процентини, кўп миқдорда пахта, кофе, олмос, олтин беради. Лекин бу бойликлар мамлакатнинг халқи қўлида эмас, балки ажнабий компанияларнинг ихтиёридадир. Танганьикада инглизлар ҳукмронлиги мамлакатнинг ривожланишига бир томонлама тус берди. Масалан, қишлоқ хўжалигида экспорт қилинадиган экинларни, чунончи сизаль (1960 йилда 250 минг тонна), пахта (1959 йилда 35 минг тонна), кофэ (1960 йилда 26 минг тонна) етиштириш рағбатлантирилиб келди. Европалик фермерлар плантацияларга ишчи кучларини жалб этмоқ учун «Сквоттер системаси» деб аталадиган системадан фойдаландилар (инглиз тилидаги «сквотт» сўзининг маъноси — бир парча ердир). Бу системанинг моҳияти шундан иборатки, африкаликлар кичик бир парча ер олиб, бунинг учун плантация эгасига жуда кам ҳақ учун ишлаб беришга мажбур бўлади. Африкалик сквоттернинг оила аъзолари хўжайинга текин ишлаб беришлари лозим. Африкаликларнинг меҳнатини шу хил эксплуатация қилиш йўли билан плантаторнинг қандай катта фойда олишини тасаввур этиш қийин эмас. Америка матбуотининг маълумотларига кўра, европалик фермернинг йиллик даромади 6 минг долларни ташкил этади, африкаликнинг йиллик даромади эса 150 доллардан ошмайди.

Танганьиканинг миллий бойликларини ва халқ меҳнатини шафқатсиз эксплуатация қилиш мамлакатни қашшоқлик ва хонавайронлик ёқасига келтириб қўйди. «Мустақил Танганьика дуч келаётган энг оғир проблема — африкаликларнинг қашшоқлигидир» — деб ёзди яқинда бу мамлакатга бориб келган Америка Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлигининг мухбири. Мустамлакачилик режимининг оғир мероси шундан ҳам кўриниб турибдики, ёш мустақил давлат ривожланган миллий саноатга эга эмас, унинг африкалик мутахассислардан иборат зарур кадрлари йўқ. Шуни айтиш кифояки, Танганьикада шу вақтгача бирорта ҳам олий ўқув юрти йўқ.

Танганьикада оғир аҳволни кўрсатувчи биз келтирган фактлар буржуа пропагандасининг империалистлар Африкада маданият тарқатмоқда, деган мунофиқона даъволарини фош қилиб ташлайди.

Мустамлакачилар Африкадаги бирор мамлакат мустақил деб эълон қилиниши олдидан ўзларининг «олий ҳимматлилик» ролини таъкидлашга айниқса ҳаракат қиладилар. Чунончи, Англия Марказий информация бюроси 1961 йил август ойида «Танганьика: миллатнинг ташкил топиши» деган брошюра босиб чиқарди. Бу брошюрада инглиз ҳукмрон доираларининг сиёсати уларнинг Танганьикани мустақилликка мумкин қадар тезроқ тайёрлаш йўлидаги интилишларига асосланган эди, деб даъво қилинади.

Ҳақиқатда эса, Англия ҳукумати бу мамлакатнинг сиёсий мустақиллик йўлидаги ҳаракатига ҳар қандай тўсқинлик қилиб келди ҳамда Танганьика устидан васийлик қилиш ҳақидаги битимга хилоф суратда маҳаллий аҳолининг мамлакатни бошқаришга жалб этилишига халақит берди. Танганьикада қонун чиқарувчи ва ижроия ҳокимиятини инглиз губернатори амалга ошириб келди. Мамлакатда турли босқичларда қонун чиқарувчи ва ижроия кенгашлари ёки уларнинг ҳар иккаласи мавжуд бўлиб келди. Бироқ, булар губернатор ҳузуридаги консультация органлари функцияларинигина бажариб келдилар, губернатор уларнинг ҳар қандай қарорларини тақиқлаб қўйиши мумкин эди. Танганьика тарихида биринчи марта 1958—1959 йиллардагина қонун чиқарувчи кенгашга сайлов ўтказилди. (Ўша вақтга қадар кенгаш аъзоларини губернатор тайинлаб келган эди). Антидемократик сайлов системасига мувофиқ, 9 миллион 250 минг африкаликлар, яъни мамлакат аҳолисининг мутлақ кўпчилигидан қонун чиқарувчи кенгашга кирган депутатлар сони мамлакат аҳолисининг атиги 0,2 процентини ташкил этган 20 минг европаликларнинг депутатлари сонига баравар бўлиб келди. Шу районда 5 йил мобайнида яшаган ва суахили тилини (мамлакатнинг қирғоқ қисмида яшовчи аҳолининг тилини. — Д. К.) ёки инглиз тилини биладиган, йиллик даромади камида 75 фунт стерлингни ташкил этган ёки жамоат лавозимларидан бирига эга бўлган африкаликларгина сайлов ҳуқуқидан фойдаланиб келди. Инглиз ҳокимлари Танганьика аҳолисини мамлакатни сиёсий бошқаришга ана шундай жалб этиб келдилар.

Миллий озодлик ҳаракатининг тазиқи остида Танганьикага мустақиллик беришга мажбуран рози бўлган мустамлакачилар ўз ихтиёримиз билан шундай қилдик, деб айтмоқдалар. Лекин бу эртакларга ҳеч ким ишонмайди. «Эндиликда мустамлакачилар ўз ҳукмронликлари тугаётганлигини сезиб, аҳволлари танг бўлса ҳам, сипогарчиликни қўлдан бермаяптилар, — деди Н. С. Хрушчев КПСС XXII съездида. — Улар мустамлакалардан бизнинг ўзимиз кетмоқдамиз, деб айтмоқдалар. Лекин бунга ким ишонади? Улар ўзларининг барибир шармандаю-шармисор қилиб ҳайдаб юборилишларини билиб шундай қилаётганликлари кимга равшан эмас, дейсиз».

Танганьиканинг мустақил деб эълон қилиниши манфур мустамлакачилик системасининг емирилиши давом этаётганлигини кўрсатувчи янги далилдир.

Д. КАСАТКИН.

ОЛИМНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Платон Иванович Ивановни кафедрадан кўпинча топа олмайсиз. Чунки, у гоҳ студентларга лекция ўқиётган ёки сиёсий-илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг актив пропагандисти сифатида меҳнаткашлар ўртасида суҳбатлар ўтказаётган бўлади. Республикамиз жамоатчилиги туғилганига 70 йил, илмий фаолиятига 55 йил тўлиши муносабати билан яқинда олимнинг юбилейини нишонлади.

Платон Иванович Низомий номли педагогика институти ташкил қилингандан бери институт психология кафедрасининг мудири.

Олимнинг юзлаб шогирдлари халқ маорифи муассасаларида ёш авлодга тарбия бераётир.

Партия ва ҳукуматимиз Платон Ивановнинг хизматларини муносиб тақдирлаб, уни орден ва медаллар билан мукофотлаган.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ,
Ҳ. ҲОМИДОВ.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

Алишер Навоий номли давлат халқ кутубхонасида «Санъат сектори» ташкил этилди. Мазкур сектор кўпгина маданий ва оқартув муассасалари билан алоқа боғлади. Маданият уйлари ва маданият университетлари, бадиий ҳамда театршунослик ўқув юртлари сектор ходимлари ёрдамида бир қатор тадбирларни амалга оширишмоқда.

Ҳозир «Санъат сектори» пойтахтимиздаги саноат корхоналари билан ҳам алоқа боғлаган. Янги нашр этилаётган плакатлар, картина ва нота дафтарларини тарқатишда ҳам бу секторнинг роли каттадир.

Н. Акрамова.

* * *

7-гишт заводлар бошқармасида ташкил этилган маданият уйи ишчиларнинг чинакам дам оладиган маданий ўчоққа айланди. Бу ерда турли тематик кечалар мунтазам равишда ўтказилиб турибди. Фақат кейинги кунлар ичида клубда КПСС XXII съезди материалларига бағишланган бир неча лекция ва суҳбатлар ўтказилди.

Кеча яқиндагина клубга «КН-12» маркали иккита янги киноаппарат совға қилинди.

А. Эшматов.

* * *

«Ботаника» дам олиш уйи Орджоникидзе районидаги энг йирик маданият даргоҳларидан биридир. Бу ерда дам олувчилар учун ҳамма қулай шароитлар яратилган. Шу йилдан бошлаб дам олиш уйи йил бўйи ишлашга кўчирилиб, меҳнаткашларнинг қиш фаслида ҳам ҳордиқ чиқаришлари учун имконият яратилди.

Бу ерда дам олувчиларни қизиқтираётган темаларда тематик адабий кечалар ҳам тез-тез ўтказиб турилибди.

Яқин йиллар ичида дам олиш уйи кенгайтирилиб, санаторийга айлантирилади. Бунинг учун ҳозирданоқ қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Дам олиш уйи территориясида яна иккита корпус, клуб ва ошхона қурилади.

А. Раззоқов.

Калинин районида 1962 йил учун газета-журналларга обуна қабул қилиш қизғин давом этмоқда. Суратда: почтальон ўртоқ Мақсуд Саъдиев Қизил деҳқон қишлоғининг чорвадорлари ўртасида обуна варақаларини тўлдирмоқда.

И. Гильдин фотоси.

ЯНГИ МАҲСУЛОТЛАР

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг саноат бошқармаси корхоналарининг коллективлари аҳоли талабларини ҳисобга олиб, кенг истеъмол буюмларининг янги-янги турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқдалар. Яқин 2—3 ой ичида 40 дан ортиқ ҳар хил янги маҳсулотлар тайёрлаш йўлга қўйилди.

Тўқимачилик-трикотаж фабрикасининг коллективи бу соҳада яхши натижаларга эришмоқда. Коллектив яқинда уй деворига қоқиб қўйиладиган жуда чиройли ва нафис безаклар солинган гиламчалар ишлаб чиқара бошлади. Ип газламалардан меҳнаткашлар учун турли кийимлар, сукнодан миллий чакмон тикиш ўзлаштирилди. Бундан ташқари полимер материаллардан хотин-қизлар учун жемпер, юбка, болалар учун кўйлак, қўлқоп, жун газламадан болалар костюми ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди.

Галантерия фабрикаси ишчилари ҳам бир қанча янги маҳсулотлар ишлаб чиқара бошладилар. Кимё-галантерия фабрикасида эса полимер материал ҳисобланган поролондан рўзғорда ишлатиладиган бир қанча буюмлар тайёрланмоқда.

Бошқармага қарашли деярли барча саноат корхоналарининг коллективлари ўзлари тайёрлаётган маҳсулот ассортиментини кенгайтирмоқдалар. Маҳаллий саноат ходимлари меҳнаткашларнинг эҳтиёжлари учун зарур бўлган турли хил янги кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш учун кўплаб ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишни белгиладилар.

Обод қишлоқ

Янгибозор. (Ўз мухбиримиздан). «Правда» колхозининг азамат меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигини комплекс ривожлантириб, йилдан-йилга кўп даромад олмоқдалар. Ўтган йили колхоз 4 миллион 952 минг сўм даромад қилган эди. Колхозчиларнинг ҳар бир меҳнат кунига 3 сўмдан пул тақсимланди.

Колхозда бу йил кам деганда 5 миллион сўм даромад қилиш мўлжалланади. Шу мақсадда йил бўйи фидокорона меҳнат қилинди, пахта ва канопдан мўл ҳосил етиштирилди. Чорвачилик, боғдорчилик ҳам ўтган йилдагига қараганда кескин ривожланди. Даромад ошган сари колхозчиларнинг моддий ва маданий турмуш даражаси тобора юксалиб, колхоз қишлоғи гўзаллашиб бораётир. Шу йилнинг ўзидаёқ 70 та янги типдаги уй, икки қаватли боғча ва ясли биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ҳозир 520 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб биноси, 800 кишилик клуб қурилмоқда. Шунингдек, 96 бош сигир сиғадиган молхона қуриш ҳам планлаштирилди.

Атом мевалар ҳосилдорлигини оширади

ОРЖОНИКИДЗЕ. Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтида мевалар ҳосилдорлигини оширишда радиоактив изотопларни қўлланиш юзасидан олиб борилган тадқиқотларнинг дастлабки натижалари аниқланди. Илмий ходимлар изотоплардан ўсимликнинг озиқланиш сирини очиш учун фойдаландилар. Нишонли атомлар ёрдамида суперфосфат зарраchаларининг ўсимлик илдизидан баргига ва дарахтнинг мевасига қараб силжиш муддати, ўғит солишнинг энг яхши даврлари аниқланди.

Тажрибалар шуни кўрсатдики, фосфорни дарахт тагига мева тугмасидан олти ой илгари солиш керак экан. Бунда ўғитни 25-30 сантиметр чуқурликка солиш лозим. Ҳозир илмий ходимлар тупроқнинг хусусиятига қараб меваларга солинадиган ўғит нормаларини ўрганмоқдалар.

Радиоактив изотоплар данакли ва уруғли дарахтлар ҳосилдорлигини учдан бирга ошириш имконини беради. (ЎзТАГ).

Китоблар поездда сотилмоқда

— Менинг заказим қандай бажарилди? — сўради поезд бригадири Шоюсуф Обидхўжаев сиёсий маориф кабинети мудирининг ўринбосари М. Сутороминдан.

— Мана шулар, сизга — Сутормин бригадирга тўрт бойлам китоб узатди. — Ҳаммаси 57 сўмлик бўлди.

— Жуда соз, ҳаммасини сотамиз.

Бундай гапларни Тошкент проводниклар резервида ҳар куни эшитиш мумкин.

Поездда китоб савдоси муваффақиятли ўтмоқда. Кейинги тўрт ой ичида 8 минг сўмлик китоб сотилди. Масалан, бригадир К. Назаров кунига 100-120 сўмлик китоб сотаётир. Бригадирлардан В. Юсян, Р. Шоповаловалар ҳам ундан қолишмаётир.

Поезд бригадирлари бу китобларни ўртоқ Сутороминдан олиб туришади. Пенсионер ўртоқ Суторминнинг бу яхши ташаббуси мақтовга сазовордир. Унинг ўзи книготорг билан шартнома тузади. Сўнгра китобларни проводниклар орқали пассажирларга сотишни ташкил этади.

А. ПАШКОВА.

Қисқа сатрларда

Тошкент. Болгарские огороди массивига қатнайдиган 12- трамвай маршрути узайтирилиб, трамвай массивдан Навоий номли театргача келадиган бўлди. Шу муносабат билан маршрутда вагонлар сони ҳам кўпайтирилди.

И. Рустамов.

Оққўрғон. Район касалхонасида физиотерапия кабинети очилди. Янги кабинетнинг малакали медицина ходимлари бош оғриғи, асаб, радикулит касаллигига учраган беморларни электр нури билан даволаётирлар.

М. Канзафаров.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 10 декабрда чиқади).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

МЕҲМОНДЎСТ ҲИНДИСТОНДАГИ СЎНГГИ ДАМЛАР

ҲАЙДАРОБОД, 6 декабрь. ТАСС мухбири **В. Матяш** қуйидагиларни хабар қилади: Совет космонавти Ю. А. Гагарин тушган «ИЛ-18» ҳаво кемаси бугун эрталаб Калькуттадаги Дум Дум аэродромидан парвоз қилиб, жанубга — Андхра Прадеш штатининг пойтахти Ҳайдаробод шаҳрига қараб йўл олди. Ҳайдаробод шаҳри Ҳиндистон бўйлаб сафарнинг охирги нуқтасидир.

«Правда» газетаси ва ТАСС мухбирлари ҳаво кемасининг салонида Ю. А. Гагаринга Ҳиндистон бўйлаб қилган ва тамом бўлай деб қолган сафарингиздан қандай таассурот олдингиз, деган савол билан мурожаат қилдилар.

«Ўзининг бой тарихи ва ажойиб тарихий ёдгорликлари билан шуҳрат қозонган бу гўзал мамлакат, — дейди Ю. А. Гагарин, — менга жуда ёқди. Меҳнатсевар ҳинд халқи билан учрашувлар яхши, самимий вазиятда ўтди. Биз ҳамма ерда ҳиндларнинг муваффақиятларимизга, Совет Иттифоқига зўр эътибор билан қараётганликларини ҳис этдик».

Москва вақти билан соат 10 дан 35 минут ўтганда, самолёт Ҳайдаробод аэродромига қўнди.

Ю. А. Гагарин Раж Бхаван саройига келиб тушиши биланоқ, Ҳиндистондаги совет элчиси И. А. Бенедиктов билан биргаликда Андхра Прадеш штатининг губернатори Сачара ҳузурига борди. Совет космонавти Ҳайдарободга таклиф этганлиги учун губернаторга ташаккур изҳор қилди.

Шундан кейин Юрий Гагарин Ҳайдаробод университетининг студентлари билан учрашди.

Туш пайтида штатнинг бош министри Санживайя ўз резиденциясида Ю. А. Гагарин шарафига зиёфат берди.

Совет космонавти 7 декабрь эрталаб Ҳайдарободдан самолётда Цейлонга учиб кетади.

Ишчи мухбирларнинг университети

Тошкент шаҳар партия комитети Ўзбекистон Журналистлар союзи билан биргаликда ишчи мухбирларнинг шаҳар университетини ташкил этади. Университет ишчи мухбирларнинг журналистик маҳоратини оширишда, маданий савиясини кенгайтиришда уларга ёрдам беришни ўз олдига вазифа қилиб қўяди.

Университетнинг машғулот программаси икки йилга мўлжалланган. Университет тингловчилари ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда партия-совет матбуоти назарияси ва практикасини, шунингдек КПСС XXII съезди қарорлари асосида экономика ва сиёсат масалаларини ўрганадилар. Газета редакцияларида амалий машғулотлар ўтказиш, материалларни таҳрир қилиш, газета жанрларини ўрганиш кўзда тутилади.

Университетда икки факультет — қуйи матбуот ишчи мухбирлари ва ходимлари (деворий газета редакторлари ва редколлегия аъзолари, ҳамда радио ва телевидение ишчи мухбирлари факультетлари тузилади.

Машғулотларни 1962 йил 5 январда бошлашга қарор қилинди. Машғулотлар ҳар ойда икки марта ўтказилади. Университетга киришни хоҳлаган кишилар ишлаб турган жойларидаги партия ташкилотига ариза берадилар ва газета редакцияси ёки радиокомитет ва телевидение редакциясининг тавсиясини тақдим этадилар.

Ўзбекистон Журналистлар союзи.

Пискент райони марказида янги икки қаватли универсал магазин очилди. Суратда: район универмагининг пойафзаллар билан савдо қилиш бўлимида.

Қ. Розиқов фотоси.

Телевизор

8 ДЕКАБРДА

18.30 — **1961 йилги спорт гимнастикаси бўйича СССР биринчилиги учун мусобақа қатнашчиларининг чиқиши.** 19.20 — **Бу китобларни ўқинг** (мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида). 19.45 — **Коммунизм қуриш улуғ программаси** (КПСС XXII съезди материалларини ўрганувчилар учун рус тилида лекция). 20.05 — **Телевизион янгиликлар** (рус тилида). 20.20 — **Олдинги сафда** (ўзбек тилида телевизион очерк). 20.40 — Г. Мухтаров. **Оила номуси** (Тошкент тўқимачилик институти бадиий ҳаваскорлари ижросида ўзбек тилида спектаклдан парчалар). 21.15 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек тилида). 21.30 — **Концерт** (фортепьяно куйларидан рус тилида). 21.55 — **Йўлдаги икки киши** (рус тилида телевизион фильм).

9 ДЕКАБРДА

18.00 — **«Пионер Востока» газетаси саҳифаларида** (рус тилида). 18.25 — **Телевизион янгиликлар** (рус тилида). 18.40 — **Қимматли сўз ҳақида қисса** (рус тилида). 19.10 — **Совет спортчилари ғалабаси** (ўзбек тилида телевизион фильм). 19.30 — **Ҳосилни сўнгги кўрагигача териб олайлик** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун ўзбек тилида). 19.45 — **Концерт** (ўзбек куйларидан). 20.25 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек тилида). 20.40 — **Венециялик мавр** номли фильм-балет. 22.00 — **Аркадий Райкин** («Совет эстрадаси усталари» циклидан рус тилида эшиттириш).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/XII да **Маскарад**, 9/XII да **Кармен.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/XII да **Ганг дарёсининг қизи**, 9/XII да **Мирзо Улуғбек.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталари гастролининг давоми.**

Кино

Ҳаво шарида саёҳат — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да).

Қора марварид — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Қўшиқ чорлайди — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Альба Регия — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 ва кеч 6-50 минутда).

Даъват (1 ва 2-серия) — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Ўлимдан қолдим — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ГАЗЕТА ва журналларга

1962 ЙИЛ УЧУН

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа бўлимлари ва конторалари, шунингдек корхона, қурилиш, колхоз, совхоз, РТС, муассаса ва ўқув юртларидаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Бирлашган нашриёт.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТР БИНОСИДА
11 декабрда

катта концерт

Концертда қатнашадилар:
1-бўлимда — Ўзбек давлат филармониясининг симфоник оркестри, дирижёр — **Наби Халилов**, ўзбек хор капелласи, дирижёр **Абдуқаҳҳор Султонов**.
2-бўлимда — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Берта Давидова**, Ўзбекистон радио ва телевидение комитети солистлари **Карим Мўминов, Алижон Ҳасанов**, Жаҳон ёшлар фестивали лауреатлари **Раъно Низомова, Тамара Юнусова** ва ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.
Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Тошкент шаҳар, Вахш кўча, 3-уй, 2-квартирада турувчи **Фрида Абрамовна Рубаннинг** Полтава область, Кременчуг шаҳар, К. Маркс кўчаси, 72/60-уйда турувчи Владимир Исаакович Торговецкийдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, 9 Январь кўча, 2-уй, 12-квартирада турувчи **Александр Давидович Ножницкийнинг** Москва шаҳар, Большая почтовая кўча, 18/20-уй, 5-корпус, 106-квартирада турувчи Башева Хаймовна Тайцдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 29040, 140, Пропаганда бўлими — 136, Совет қурилиши бўлими — 136, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Адабиёт ва санъат бўлими ва Маданият бўлими — 34048, 132. Секретариат 34808, 50, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 135. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 01181. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Нашр. В. 1742.